

Z DODATKIEM GAZETA GIEŁDOWA I LOSOWAŃ

CZASOPISMO, POŚWIĘCONE SPRAWOM PRZEMYSŁU, HANDLU I FINANSÓW.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTR. ZŁOTA 5.— TEL. 57-30 I 195-03. Konto w P. K. O. № 1465 i 2450.

WYCHODZI DWA RAZY NA MIESIĄC. WARSZAWA — KWIECIEŃ 1922.

REDAKTOR PRZYJMUJE WE WTORKI I SOBOTY OD 6 — 7: RĘKOPISÓW NIE ZWRACA SIĘ.

Konferencja w Genui.

Już chyba nikt się nie łudzi nadzieją, że konferencja w Genui zapoczątkuje dzieło odbudowy i uzdrowienia życia gospodarczego oraz utrwalenia pokoju.

Aby to udać się mogło, musiałaby łączyć wszystkich jej uczestników szczerość zamiarów, szczerość dążeń i szczerość działań.

Takiego spoidła konferencja w Genui nie posiada i dlatego może jedynie budzić poważne obawy nie co do jej wyników, lecz co do następstw.

Obecnie konferencja w Genui obfituje w niespodzianki i to z gatunku najbardziej niebezpiecznych, gdyż zgóry uplanowanych, opracowanych i zaaranżowanych.

Każdy dzień przynosi nową taką niespodziankę, gdyż pomysłowość zarówno twórców, jak i wykonawców bolszewizmu jest nie wyczerpana. Dwie rasy, które opanowały tajniki podstępu, które umieją każdy podział pogłębić, rozdźwięk wykorzystać, nieufność podsycić — nie poskąpią wysiłków, aby wytworzyć na konferencji w Genui atmosferę, sprzyjającą metodom ich pracy, ścielącą drogę do ich celów.

Zniesienie granicy gospodarczej między Polską a w. m. Gdańskiem, a wpływ jego na polski obrót towarowy z zagranicą.

W dniu 1/IV. 1922 zniesiona została t. zw. granica gospodarcza między Polską a w. m. Gdańskiem. Aż do tej pory w. m. Gdańsk, pomimo że od 11/I. 1922 było włączone już do obszaru celnego Rzeczypospolitej Polskiej, odnośnie do obrotu tawarowego z zagranicą, uważanem było za zagranicę tak, iż przepisy ustawy z dnia 15/VII. 1920 r., (Dz. Ust. Nr. 79 poz. 527) znalazły zastosowanie przy przewozie towarów między obydwoma obszarami. Reglamentacja obrotu towarowego między Polską a Gdańskiem była nawet do końca ściślejsza, niż reglamentacja obrotu towarowego w stosunku do wspólnej zagranicy, gdyż t. zw. indywidualna reglamentacja, która została zniesiona rozporządzeniem z dnia 23. VI. 1921 r., (Dz. Ust. Nr. 57 poz. 364), musiała być do 1. IV. 1922 utrzymaną w mocy w stosunku do Gdańska, gdyż w myśl art. 27 układu Polsko - Gdańskiego z dnia 22. IV. 1920 r., towary znajdujące się w wolnym obrocie mogły być przewożone z obszaru gdańskiego do obszaru polskiego i odwrotnie jedynie za pozwoleniami na przywóz i wywóz. Odnośne pozwolenia, o ile nie dotyczyły artykułów, umieszczonych na wykazach t. zw. towarów zakazanych do przywozu lub wywozu, co do których to artykułów ustawa o obrocie towarowym z zagranicą zastrzega wyłączną kompetencję Głównemu Urzędowi Przywozu i Wywozu w Warszawie, wydawał specjalnie do tego powołany Polski Urząd dla Handlu Zagranicznego w Gdańsku, powołany do życia rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrami Skarbu, Aprowizacji oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 29/V. 1920 r., (Monitor Polski Nr. 132.)

Urząd ten funkcjonował aż do 1 kwietnia pomimo, że umowa zawarta między Polską a Wolnem Miastem Gdańskiem z dnia 24/X. 1921 tego Urzędu nie przewiduje. Chwilowe utrzymanie go było koniecznem w celu uniknięcia zamętu, który niechybnie byłby nastąpił, gdyby się było wprowadziło specjalne przepisy przejściowe dla obrotu towarowego między Polską a Gdańskiem na krótki czas od wejścia w życie samej umowy i włączenia Gdańska do obszaru celnego polskiego w dniu 11/I. 1922 r. aż do chwili zniesienia granicy gospodarczej. W tym okresie Polski Urząd dla Handlu Zagranicznego miał sobie powierzone oprócz dawniejszej funkcji jeszcze wydawanie pozwoleń wywozowych z delegacji Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu na wywóz poszczególnych artykułów spożywczych do Gdańska w ramach kontyngentów, ustalonych w myśl artykułu 222 umowy wykonawczej do konwencji gdańskiej z dnia 24/X. 1921.

Od chwili zniesienia granicy gospodarczej między Polską a Gdańskiem stan prawny polskiego ustawodawstwa o obrocie towarowym z zagranicą w stosunku do w. m. Gdańska ustalony jest w artykułach 211—214, 215, 218 i 223.

W. m. Gdańsk wprowadziło z dniem 1/IV. 1922 dla obrotu towarowego między swem terytorjum a wspólną zagranicą wszystkie gospodarcze ograniczenia przywozu i wywozu ogólnego rodzaju, które obowiązują w Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie ustaw gdańskich. Przysługuje Gdańskowi jednak prawo ustalenia kontyngentu towarów, których przywóz na obszar w. m. Gdańska lub wywóz z jego granic celem pokrycia konsumcji jego własnej ludności, lub też na pokrycie zapotrzebowania własnego przemysłu, rzemiosła i rolnictwa w granicach ich zdolności produkcyjnej ma być dozwolony. Pozatem może Gdańsk wywozić zagranicę wytwory własnego przemysłu, rzemiosła i rolnictwa nawet mimo wydania ogólnych zakazów wywozu, z wyjątkiem jednak artykułów żywnościowych, opału i surowców, oraz wytworzonych z nich fabrykatów lub półfabrykatów, które sprowadził z Rzeczypospolitej i co do których obowiązuje polski zakaz wywozu zagranicę. Przywóz ze wspólnej zagranicy do składów wolnocłowych gdańskich, znajdujących się pod kontrolą celną i wywóz z takich składów do wspólnej zagranicy, nie podpada pod obowiązujące zakazy przywozowe i wywozowe.

Obrót towarowy między Gdańskiem a Polską traktowany jest zupełnie, jak obrót wewnętrzny. Istnieje tylko wyjątek co do artykułów, które na obszarze jednej lub obydwóch stron podlegają monopolowi lub specjalnym podatkom pośrednim, o ile co do nich ustawy w. m. Gdańska nie zostały dostosowane do ustaw polskich. Porozumienie osiągnięto dotąd tylko

co do soli i nafty. Co zaś się tyczy tytoniu, wyrobów tytoniowych, sacharyny, cukru i spirytusu — obowiązywać będą tymczasem przepisy, przewidziane w art. 207 umowy z dnia 24/X. 1921 r. i przewóz tych artykułów przez granicę polsko-gdańską kontrolowany będzie przez kontrolę skarbową, która zajmie miejsce ustanowionej dotychczas na tej granicy straży celnej. To samo odnosi się do zapałek i kart do gry.

Odnośnie do obrotu walutami między Polską a Gdańskiem obowiązują tymczasem jeszcze postanowienia ustawodawstwa polskiego, ograniczające wywóz waluty polskiej i zagranicznej z obszaru Rzeczypospolitej, ustanowione ustawą z dnia 17/XII. 1921, (Dz. Ust. Nr. 104 poz. 748), w związku z rozporządzeniami z dnia 31/XII 1920 r. i z dn. 29/XII. 1921 r., (Dz. Ust. z 1921 r. Nr. 18 poz. 104 i Nr. 108 poz. 795).

Jak zaznaczono, zniesione zostały z dniem 1/IV wszelkie niewykazane ograniczenia w obrocie towarowym między Polską a w. m. Gdańskiem. Art. 211 umowy z dnia 24/X. 1921 r. zastrzega jednak wyraźnie, że obrót towarowy między obydwiema stronami może być ograniczony przez zarządzenia, wydane ze względu na zdrowie ludzi i zwierząt, lub ze względu na wykonanie policji bezpieczeństwa. Przysługuje więc obydwum stronom prawo wydać wzajemne zakazy przywozowe i wywozowe, podyktowane ze względów policji sanitarnej i weterynaryjnej, jakoteż podyktowane względami politycznemi. Wydaje się również dopuszczalnem, aby w. m. Gdańsk wydało zakaz wywozu swoich przestarych dzieł sztuki do Polski, gdyż nie mogą one być uważane za towar w rozumieniu postanowień umowy i odnośny zakaz nie mógłby być uważany za ograniczenie wywozu natury gospodarczej. Jest natomiast z punktu widzenia prawnego bardzo wątpliwem, aby w. m. Gdańskowi przysługiwało na podstawie umowy prawo wydawania zakazów wywozu żywności ze swego obszaru do obszaru Rzeczypospolitej, jak to podobno rozważano w łonie czynników miarodajnych gdańskich.

Dr. Włodzimierz Adamkiewicz.

Handel zagraniczny Polski.

W ciągu trzyletniego okresu odbudowy Państwa Polskiego, Polska wykazała znaczne zdolności w kierunku podniesienia życia gospodarczego, zwłaszcza gdy się uwzględni, że Polska została najbardziej może dotknięta katastrofą wojenną, jaka siłą konieczności musiała spowodować silne wstrząśnienia ekonomiczne, oraz gdy się weźmie na uwagę niekorzystne konjunktury polityczne i gospodarcze w jakich wypadło odbudowywać Państwo Polskie.

Handel polski przeszedłszy przez system gospodarki powojennej wyrażającej się w opanowywaniu przez Państwo różnych dziedzin życia gospodarczego, zaczął wyzwalać się po długiej walce z pod brzemienia „etatyzmu”, bankrutującego w ostatnich czasach wszędzie na całej linji. Przed handlem polskim zarysowują się szerokie horyzonty. Umacniający się na siłach przemysł polski będzie musiał szukać dla siebie nowych rynków zbytu, zwłaszcza Polska jako łącznik między Wschodem a Europą posiada wszelkie szanse, ażeby stać się bramą dla zbytu towarów do Rosji oraz na Daleki Wschód, jak również do tych państw z którymi łączą ją i łączyć będą umowy handlowe.

Obecnie oprócz głównych artykułów eksportu polskiego jakiemi są przetwory ropne i drzewne—na masowy wywóz towarów potrzeba jeszcze czasu, zanim organizm gospodarczy Polski należycie okrzepnie.

Znaczne ożywienie obrotów towarowych z zagranicą jak również urządzone w Poznaniu i Lwowie targi polskie, są najlepszym dowodem zaznaczającej się w Polsce poprawy sytuacji.

Najwięcej ożywione stosunki handlowe prowadziła Polska dotychczas z Czechosłowacją, Austrją i Niemcami (w drugiej połowie 1921 import niemiecki do Polski stanowił jeszcze prawie połowę ogólnej cyfry przywozu, eksport zaś do Niemiec przeszło $^1/_4$ ogólnej sumy wywozu), zwłaszcza daje się zauważyć stałe zwiększenie obrotów handlowych z Czechami. Stosunki handlowe z krajami ententy są jeszcze w dalszym ciągu w stadjum zaczątkowym.

Zasadniczemi artykułami wywozu polskiego, jak zaznaczono wyżej, są produkty naftowe (ropa, nafta, benzyna i t. d.), drzewo i przetwory drzewne, deski, bale, budulec, klepki, drzewo opałowe. Pozatem większe pozycje eksportu polskiego stanowią: materjały tekstylne (bawełniane i wełniane), artykuły spożywcze (cukier, spirytus, smary, len, konopie, cement, węgiel, wyroby metalowe, cynk, meble, nasiona, jaja i t. d.

W r. 1921 stwierdzić należy znaczny wzrost w porównaniu z r. 1920, zarówno w zakresie wywozu jak i przywozu. Ogółem wywóz z Polski w r. 1921 w porównaniu z 1920 zwiększył się o 227%, a mianowicie w r. 1920 wywieziono ogółem 620.292 ton, podczas gdy w 1921 r. wywóz wynosił — 2,028.044 ton; przywóz zaś w r. 1921 zwiększył się w porównaniu z r. 1920 o 33%, a mianowicie w r. 1920 przywóz wynosił 3,529,811 ton, podczas gdy w r. 1921 — 4,698.077 ton.

Z powyższego wynika, że w r. 1920 wywóz wyniósł 17.6% przywozu, w r. zaś 1921 — 43% przywozu, co świadczy iż w ciągu roku stosunek wywozu do przywozu powiększył się o 2½ razy.

Dla bliższego zaznajomienia się z zagranicznym handlem Polski w latach ubiegłych podajemy zestawienie przywozu i wywozu według głównych grup towarów na podstawie statystyk Głównego Urzędu Statystycznego

	Przywóz (w tysiącach ton)	
	1920 r.	1921 r.
Węgiel	2591	3525
Zboże i mąka	248	492
Art. spożywcze	225	196
Surow. włókien.	35	65
Wyroby włókiennicze (bielizna—odzież)	11	10
Rudy, surowce żelaza, skóry i garbniki	28	58
Wyroby metalowe	81	199
Maszyny	24	33
Materjały budowlane	36	36
Nawozy	36	55
Ogółem	3530	4841

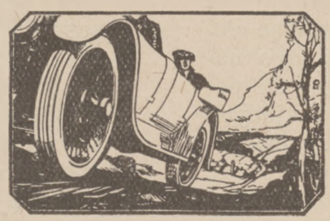
	Wywóz (w tysiącach ton)	
	1920 r.	1921 r.
Węgiel	147	335
Zboże i mąka	19	14
Ziemniaki	100	82
Cukier	16	39
Spirytus	2	15
Ruda	5	22
Wyroby metalowe	8	20
Drzewo i wyroby z drzewa	102	832
Materjały budowlane	41	145
Nasiona	4	13
Ropy i przetwory	140	394
Ogółem	620	2028

Naogół za objaw pocieszający należy uważać fakt, że ujemny jeszcze dotąd nasz bilans handlowy Polski spowodowany jest przywozem do Polski w znacznej mierze towarów dla celów inwestycyjnych. Drugim pocieszającym objawem jest to, że Polska ogranicza obecnie przywóz z zagranicy i przygotowuje się do coraz znaczniejszego zwiększenia eksportu. Potęguje się więc wywóz drzewa i wyrobów drzewnych, wywóz ropy i przetworów ropnych, nasion, materjałów budowlanych i wyrobów metalowych.

Dotychczas statystyka polskiego handlu zagranicznego ograniczyła się tylko do wykazania ilościowego wagi towarów, od 1-go zaś stycznia 1922 r. prowadzona jest już statystyka wartościowa w walucie szwajcarskiej

i ilościowa. Zauważyć tu należy, że statystyka powyższa nie obejmuje obrotu towarowego z Ukrainą i Rosją Sowiecką.

Do niedawna jeszcze handel zagraniczny Polski nie mógł się dostatecznie rozwijać, a to ze względu na krępujące go klauzule reglamentacyjne, mnóstwo przepisów, pozwoleń i t. p. Obecnie jednak po ewentualnym przez Radę Ministrów zniesieniu Państwowego Urzędu Przywozu i Wywozu (uchwała ta jeszcze musi uzyskać aprobatę Sejmu) Polska wchodzi na tory właściwej racjonalnej polityki handlowej. Poza pewnemi towarami których przywóz z zagranicy jest zabroniony do przywozu, następuje obecnie wolny obrót towarowy z zagranicą. Dodać należy, że czasowo z powodu panującej drożyzny rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 30 marca r. b. został zabroniony wywóz z Polski zboża, jego przetworów, bydła, nierogacizny, mięsa, tłuszczu i nabiału, oprócz przyznanego już do wywozu na kwiecień kontyngentu 100 wagonów jaj.

Al. J.

Składy tranzytowe w Polsce.

Istnienie w Polsce dróg tranzytowych koniecznych dla normalnego rozwoju gospodarczego całej Europy nadaje jej specjalne znaczenie w stosunkach międzynarodowych. Udzielenie prawa swobodnego tranzyta przez terytorjum danego kraju innym państwom jest to niewątpliwie pewną koncesją, mającą niemałe znaczenie przy zawieraniu międzynarodowych umów handlowych.

Jednakże korzyści, wypływające z roli kraju tranzytowego nie ograniczają się bynajmniej do korzyści politycznych, lecz w pierwszym rzędzie występują one w dziedzinie gospodarczej i to zarówno w stosunkach międzynarodowych, jak i wewnętrznych.

Jasną jest rzeczą, że Polska, łącząca dzięki swemu położeniu geograficznemu i posiadanym połączeniom komunikacyjnym zachód ze wschodem i północ z południem, objąć musi rolę nie tylko biernego pomostu lecz przedewszystkiem czynnego i energicznie występującego pośrednika handlowego, ułatwiającego wymianę towarów pomiędzy wytwórcą a spożywcą. Tylko i wyłącznie takie stanowisko może przynieść krajowi rzeczywiste korzyści, wypływające z międzynarodowego tranzyta.

Opanowanie tej roli zależy oczywiście w pierwszym rzędzie od sprężystości działania naszych sfer kupieckich, których zadaniem jest nawiązanie kontaktu ze sferami handlowemi poszczególnych krajów, oraz wyzyskanie znajomości rynków krajów produkujących i krajów konsumujących, znajomości, nabytej przez nie jeszcze w okresie przedwojennym.

Rzeczywiście, pod tym względem kupiectwo nasze, dzięki zbiegowi okoliczności, wyprzedzających powstanie niepodległego Państwa Polskiego, stoi bez konkurencji. Okres niewoli miał bowiem ten korzystny dla nas obecnie skutek, że sfery handlowe polskie, na które składa się dziś kupiectwo, rekrutujące się z poszczególnych zaborów, oddzielonych poprzednio od siebie granicami celnemi, siłą rzeczy zmuszone były poznać jaknajdokładniej rynki krajów zaborczych i krajów z nimi sąsiadujących. To też objęcie roli pośrednika handlowego pomiędzy temi krajami jest dla kupca polskiego rzeczą łatwą i nie wymagającą specjalnego przygotowania.

Chodzi więc jedynie o jaknajkorzystniejsze zastosowanie posiadanych znajomości do handlu tranzytowego i umiejętne zorganizowanie techniki tego pośrednictwa.

I dlatego też składy tranzytowe w Polsce odgrywają rolę jednych z zasadniczych urządzeń, ułatwiających pośrednictwo w handlu pomiędzy tranzytującymi krajami.

Składy tranzytowe umożliwiają bowiem przechowywanie bez opłaty cła towarów zagranicznych, przeznaczonych do dalszego wywozu do krajów przeznaczenia, dają możność składania tam towarów konsygnacyjnych i służą jako miejsca, gdzie towar zagraniczny nie wchodząc do wewnętrznego obrotu kraju tranzytowego, a więc nie opłacając cła, może być obejrzany przez ewentualnego nabywcę towarów — to jest odgrywają do pewnego stopnia rolę jarmarków, korzystających z prawa eksterytorjalności celnej i monopolowo-akcyzowej.

Pozatem składy te dają możność przeróbki towarów w nich złożonych, udoskonalania oraz przepakowywania ich i wreszcie zastawiania (warrantowania) tych towarów.

To ostatnie stanowi bardzo poważne ułatwienie dla kupiectwa, umożliwiające uzyskiwanie kredytu towarowego na towary zagraniczne, leżące w składzie tranzytowym, przyczem przez sprzedaż świadectwa zastawowego, a nawet zwykłego, składowego, możliwą jest sprzedaż towaru innej osobie, nie ruszając go ze składu.

W obecnym czasie, kiedy mamy jeszcze zakazy przywozu wzgl. wywozu towarów przez granicę celną, wypływające z reglamentacji obrotu towarowego z zagranicą, składy tranzytowe dają możność przechowywania towarów zagranicznych niezaopatrzonych w pozwolenia przywozu lub wywozu, a przeznaczonych do dalszej ekspedycji za granicę. Z chwilą, gdyby nie skorzystano tu ze składu tranzytowego, pierwsza kategorja towarów nie mogłaby być do kraju przywieziona bez odnośnego pozwolenia, przy drugiej zaś kategorji towarów dalszy wywóz za granicę mógłby się odbyć tylko po uzyskaniu odnośnego pozwolenia wywozu. Jest to rzecz ważna, szczególnie gdy chodzi np. o zboże, które jakkolwiek nie opłaca w Polsce cła przywozowego, a więc z tego względu nie wymagałoby składania w składzie tranzytowym, to jednak podlega bezwzględnemu zakazowi wywozu.

Również niemałą rolę odgrywać mogą składy tranzytowe w obrocie uszlachetniającym, przyczem wiezione tranzytem przez Polskę surowce lub półfabrykaty byłyby przed wysłaniem ze składu za granicę przerobione. W krajach zachodnich tego rodzaju przeróbka dozwolona jest i poza składem przy zachowaniu przepisów celnych o obrocie uszlachetniającym. Jak z tego wynika, skład tranzytowy mógłby tu odgrywać do pewnego stopnia rolę pośrednika pomiędzy wysyłającym a danym przedsiębiorstwem przemysłowem, zajmującem się uszlachetnieniem tranzytowego towaru. Stąd dalszy wniosek, że przy należytem zorganizowaniu tranzyta, korzyści z tranzyta mieć będzie nietylko kupiectwo, ale i przemysł krajowy.

Jak wynika z powyższego, rola składów tranzytowych w życiu gospodarczym kraju jest bardzo znaczna. To też składy takie istnieją w państwach zachodnich zdawna i to w formie bądź rządowych składów, bądź też składów, będących własnością prywatną. W dalszym ciągu składy te dzieliły się na takie, w których była zachowywana zasada identyczności towarów, to znaczy, że towary były przechowywane oddzielnie i skład odpowiadał za identyczność złożonej sztuki towaru oraz takie, w których były przechowywane towary standartowe, składane razem, przyczem skład odpowiadał jedynie za ilość i gatunek towaru.

Składy prywatne mogą być pozatem, jak w Austrji, bądź dla wyłącznego użytku właściciela, bądź też w celu odnajmowania miejsca osobom postronnym.

Składy tranzytowe działają pod kontrolą władz celnych i mogą się znajdować pod zamknięciem celnem, kiedy dostęp do składu jest dozwolony tylko w obecności urzędnika celnego lub też mogą oni podlegać kontroli przy pomocy późniejszego wprowadzenia dokumentów celnych przywozowych i wywozowych i porównania z inwentarzem składu.

W Polsce obowiązują dotychczas przepisy dzielnicowe, to znaczy w b. zaborze rasyjskim—przepisy art. 766 – 845 ustawy handlowej b. Ces. Rosyjskiego, w Małopolsce ustawa z d. 28 kwietnia 1889 r. (l. 64 dz. u. p.) oraz w b. dzielnicy pruskiej – niemiecka ustawa celna z d. 1 lipca 1869 r. (§ 108) wraz z rozporządzeniem wykonawczem z 8 czerwca 1887 i 21 czerwca 1888 roku

Wszystkie powyższe przepisy przewidują konieczność uzyskania koncesji od rządu, którą według zasad ustalonych w celu dostosowania do siebie tych przepisów udziela Ministerstwo Przemysłu i Handlu wraz z Ministerstwem Skarbu.

Koniecznym warunkiem uzyskania takiej koncesji jest posiadanie przez dany skład bocznicy kolejowej, tak, aby tranzytowane towary mogły bezpośrednio z wagonów przechodzić do składu.

Co się tyczy miejscowości, w których składy te mogą powstawać, to według istniejących przepisów, mogą one być zakładane tylko w takich miejscowościach, gdzie są wewnętrzne urzędy celne lub zostaną ustanowione specjalne ekspozytury tych urzędów, z wyjątkiem miejscowości leżących w strefie pasa granicznego.

Przechodząc do omówienia faktycznego stanu składów tranzytowych w Polsce, należy stwierdzić, że w chwili powstania Niepodległej Polski, kraj nasz nie posiadał ani jednego składu tranzytowego. Daje się to wytłomaczyć tem, że Polska stanowiła krańcowe połacie olbrzymich państw zaborczych, jak również tem, że podczas wojny światowej istniejące nawet składy zostały bądź zburzone, bądź też zwinięte.

Jednakże potrzeba istnienia takich składów w miarę uruchomienia linji tranzytowych dała się odczuć bardzo szybko i kupiectwo przystąpiło energicznie do utworzenia składów tranzytowych w całym szeregu miejscowości.

Wskutek tego jesteśmy już w przededniu otwarcia składów tranzytowych w Łodzi i w Krakowie, następnie w Warszawie, gdzie jednak zaszła konieczność odpowiedniego przystosowania istniejących składów a nawet pobudowanie zupełnie nowych, które odpowiadałyby stawianym przez życie wymaganiom oraz we Lwowie i Wilnie.

Zwłaszcza Warszawa i Lwów są to punkty, w których składy tranzytowe mają ogromną przyszłość ze względu na ich położenie na skrzyżowaniu dróg tranzytowych oraz w wyniku tego, że w obu tych miastach już dziś centralizują się stosunki handlowe Zachodu ze Wschodem.

Składy wolnocłowe w Łodzi będą odgrywały rolę przeważnie składów kredytowych, a więc składów w których będą przechowywane towary zagraniczne przeznaczone dla zużycia wewnętrznego, magazynowane zaś w celu zapłacenia cła dopiero w chwili faktycznego ich zużycia, t. j. wycofania ze składu. Duże znaczenie będzie tu miał również obrót uszlachetniający.

Pozatem należy oczekiwać utworzenia składów tranzytowych w Bielsku, następnie w Poznaniu, Bydgoszczy i Toruniu.

Odrębny charakter nosiłyby ewentualne składy w Stołpcach i Zdołbunowie, jako miejscowościach leżących blisko granicy wschodniej, położonych na czynnych już linjach tranzytowych do Rosji i Ukrainy.

Byłyby to raczej składy dla wymiany towarów idących z Rosji i do Rosji, ułatwiające równocześnie obejrzenie towaru przez obie strony. Również będą miały one duże znaczenie jako składy, w których byłyby czasowo przechowywane towary tranzytowane do Rosji, oczekujące nadejścia szerokotorowych wagonów.

Jak już zaznaczyliśmy, składy tranzytowe w Warszawie, Łodzi, Krakowie, Lwowie i Wilnie, mają powstać niebawem, przyczem niektóre z nich według posiadanych przez nas wiadomości, zostaną uruchomione w kwietniu r. b., gdyż odnośne koncesje zostały im już przez rząd wydane.

Okoliczność ta pozwala nam mieć nadzieje, że uruchomienie szeregu linji tranzytowych przez Polskę, poza ogólnemi korzyściami gospodarczemi, przyniesie również widoczne, bezpośrednie korzyści zarówno dla handlu jak i przemysłu polskiego.

Afred Siebeneichen.

Koncentracja kapitalistyczna w przemyśle niemieckim, jej tło i cele.

Jeśli pominiemy Rosję Sowiecką z jej nieudanymi eksperymentami socjalizacji życia gospodarczego, to jedynym państwem poza Rosją, w którym ideje socjalistyczne probowano wcielić w życie, były Niemcy powojenne. Społeczeństwo niemieckie, w którego atmosferze pojęciowej, nawykłej do wszelakich rygorów państwowych, ideje „socjalizmu profesorskiego“ największy oddźwiek znajdowały, zdawało się być specjalnie podatnym do prób i usiłowań wprowadzenia państwa do życia gospodarczego w roli naczelnego i kierowniczego czynnika.

To też rząd socjalistyczny Rzeszy, czyniąc zadość dogmatom swej władzy, podjął prace w kierunku upaństwowienia poszczególnych gałęzi produkcji, najbardziej do tego dojrzałych i przygotowanych. Gałęziami takiemi mogły być przedewszystkiem te działy produkcji, w których koncentracja kapitalistyczna spowodowałaześrodkowanie własności środków produkcji w możliwie niewielu rękach, gdzie tedy zamach na prawo własności dotknąłby nieliczne grono jednostek, oraz gdzie z drugiej strony organizacja pracy, oparta na płatnych przez kapitalistów jednostkach, urzędnikach, najbardziej oddaliła się od surowego typu przedsiębiorstwa prywatnego. Wszakże sam Marx w swoim systemie przewidywał, iż socjalizacja nastąpić może dopiero na tle procesu „autoekspriopiacji ekspriopriatorów“, czyli w momencie dojścia do zenitu zjawiska koncentracji kapitalistycznej.

W celu przygotowania dzieła socjalizacji życia gospodarczego rząd Rzeszy powołał nawet specjalną „Komisję do spraw socjalizacji“, której zadaniem być miało badanie teoretyczne i praktyczne problemu oraz opracowywanie programu prac technicznych przy obejmowaniu przez państwo poszczególnych dziedzin produkcji. Jednocześnie rząd niemiecki utrzymuje cały szereg rygorów, wytworzonych w okresie wojny, i nakładających twarde pęta systemu reglamentacyjnego na obrót handlowy a częściowo i na produkcję: ingerencja państwa, umotywowana swego czasu blokadą Niemiec i wymaganiami gospodarki wojennej, utrzymuje się jeszcze dziś w reglamentacji obrotu ziemiopłodami, węglem, obrotu towarowego z zagranicą i t. d.

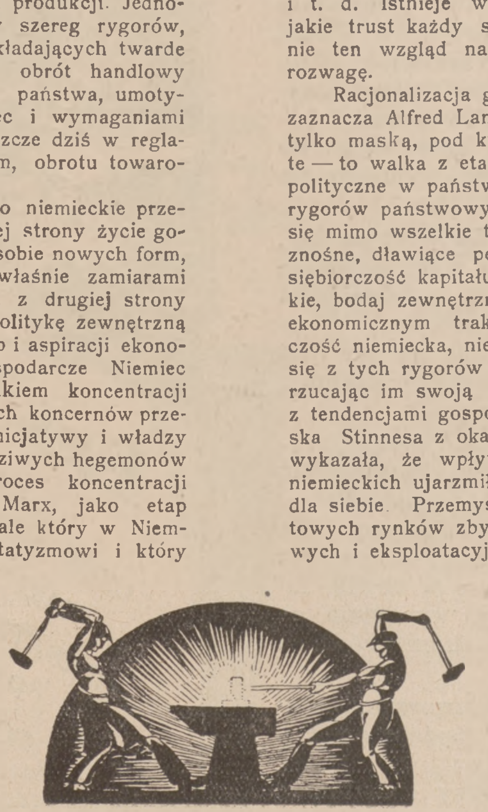
Gdy tak z jednej strony państwo niemieckie przetrawia problem socjalizacji, to z drugiej strony życie gospodarcze narodu niemieckiego szuka sobie nowych form, częściowo takich, któreby z tymi właśnie zamiarami rządu pozwoliły skutecznie walczyć, a z drugiej strony pozwoliły uzyskać należyty wpływ na politykę zewnętrzną Niemiec, dostosowywując ją do potrzeb i aspiracji ekonomicznych społeczeństwa. Życie gospodarcze Niemiec powojennych kształtuje się pod znakiem koncentracji kapitalistycznej, powstawania olbrzymich koncernów przemysłowo-finansowych, skupiania się inicjatywy i władzy w rękach nielicznych jednostek, prawdziwych hegemonów przemysłu i finansów. Jestto ten proces koncentracji kapitalistycznej, który przewidywał Marx, jako etap przedostatni przed erą socjalistyczną, ale który w Niemczech właśnie wypowiedział walkę etatyzmowi i który ma szanse wygrania tej walki, ponieważ politycznie opiera się on na marzeniach o rewanżu, tak właściwych każdemu sercu niemieckiemu i przynosi zapowiedź odrodzonej ekspansji ekonomicznej nazewnątrz.

Na pierwszym planie stoi tutaj olbrzymi blok przemysłowo-finansowy H. Stinnesa. Łączą się w nim zakłady przemysłowe tej miary, co Zakłady w Gelsenkirchen, Towarzystwo Niemiecko-Luksenburskie i Związek Stalowni w Bochum: tworzą one t. zw. Rhein-Elbe-Union, opartą o miljardowe kapitały i koncentrującą w sobie produkcję żelazną od węgla i rudy poczynając i kończąc na całym mnóstwie zróżniczkowanych produktów końcowych. Unja Reńsko-Łabska ma wpływ na grupę elektryczną Siemens-Schuckert, z którymi łączą ją węzły finansowe, oraz niezależnie od głównej produkcji żelaznej prowadzi najrozmaitsze przedsiębiorstwa, do własnych papierni i wydawnictwa gazet włącznie. Blok Stinnesa sięga wpływami swymi poza granice Niemiec, że wspomnimy penetracje wysłanników jego w Ameryce południowej, szczególnie w Rosji oraz w Czechach (Witkowice).

Obok koncernu Stinnesa tworzy się drugi podobny, ogarniający dziedzinę elektryczności, a oparty na podstawach znanej w całym świecie A. E. G. (Powszechnego Towarzystwa Elektrycznego), AEG, sfuzjonowane z kilkoma najpoważniejszymi konsorcjami elektrycznymi Niemiec, mające wpływy na fabryki wagonów zmierza do monopolu w dziedzinie kolejek elektrycznych. Obok tych dwóch mamy w dziedzinie finansów współdziałanie czterech najpoważniejszych banków, t. zw. D-Banków. Ten sam proces koncentracji widać w żegludze niemieckiej, zakładach ubezpieczeniowych, przemyśle chemicznym i t. d. W dziedzinie handlu tworzą się potężne związki eksportowe, towarzystwa transportowe i t. d.

Hasłem, pod którym dokonywa się ta przemiana form pracy przemysłu niemieckiego, jest racjonalizacja gospodarki społecznej. Zaprzeczyć się nie da, że w ostatecznym wyniku takiej koncentracji zostaną udoskonalone systemy organizacji pracy, administracji, kalkulowania cen uporządkowany zostanie eksport, rozdział surowców i t. d. Istnieje wprawdzie zawsze niebezpieczeństwo, jakie trust każdy stworzyć może dla konsumenta, ale nie ten wzgląd narazie chcielibyśmy wziąć tutaj pod rozwagę.

Racjonalizacja gospodarki narodowej, jak to słusznie zaznacza Alfred Langsburgh w „Neue Freie Presse“, jest tylko maską, pod którą kryją się inne zgoła cele. Cele te — to walka z etatyzmem socjalistów, walka o wpływy polityczne w państwie i w jego pracach. Ciasne ramy rygorów państwowych stanowią dziś dla odradzającego się mimo wszelkie trudności przemysłu niemieckiego nieznośne, dławiące pęta, które rozsadza rozmach i przedsiębiorczość kapitału przemysłowego. Państwo niemieckie, bodaj zewnętrznie, musi ulegać różnym klauzułom ekonomicznym traktatu pokojowego; ale przedsiębiorczość niemiecka, niemiecki kapitał i niemiecka praca chcą się z tych rygorów wyzwolić i walczą z państwem, narzucając im swoją wolę i zmuszając je do liczenia się z tendencjami gospodarczymi kraju. Już podróż londyńska Stinnesa z okazji sprawy moratorjum reparacyjnego wykazała, że wpływy polityczne kolosów finansowych niemieckich ujarzmiły rząd Rzeszy i zmusiły do posłuchu dla siebie. Przemysł niemiecki, odcięty od kolonji i światowych rynków zbytu, szuka nowych terenów eksportowych i eksploatacyjnych i do tych poszukiwań nagina politykę rządu. I tutaj to należy szukać przyczyny stosunku Niemiec do Rosji Sowieckiej oraz do Anglji, a właściwiej — do Lloyda George'a.

Socjalizacja nie jest w Niemczech zagadnieniem dnia. Koncentracja kapitalistyczna niemiecka nie jest wstępem do socjalizacji w myśl proroctw Marxa. Jest to raczej objaw krzepnącej po rozgromie wojennym świadomości własnych sił, jest to objaw odżycia starych marzeń o podboju świa-

ta, jest to kształtowanie się nowych form ekspansji ekonomicznej Niemiec, na którą świat baczną winien zwracać uwagę. Albowiem z walki, którą w organizmie społecznym Niemiec toczą obecnie teorja socjalistyczna i praktyka kapitalistyczna, zwycięsko wyjdzie bezwątpienia kapitał. Wyjdzie on zaś z tej walki zbrojny w najnowszą formę egzystencji i pracy, skonsolidowany, poddany woli kilku silnych i świadomych celu jednostek posługujący się państwem, jako narzędziem swoich koncepcji polityczno-gospodarczych. Co do psychologji społeczeństwa niemieckiego, to łudzić się niema co: już dziś Stinnes, tak jak niegdyś Hindenburg, a może obaj jednocześnie, są symbolami w Niemczech.

Na te objawy odradzania się sił wewnętrznych i przetwarzania stosunków w Niemczech Polska winna mieć baczne oko, albowiem każda ekspansja niemiecka uderzać musi w pierwszym rzędzie w Polskę.

T. Ocioszyński.

Preliminarz budżetowy Rzplitej Polskiej na rok 1922.

W chwili, gdy sejmowa komisja skarbowo-budżetowa obraduje nad wniesionym przez p. Ministra Skarbu preliminarzem budżetowym Państwa Polskiego na rok 1922, należy dla ogólnego zorjentowania się w planie naszej gospodarki skarbowej na rok bieżący podać na tym miejscu ogólny rzut oka na podstawowe pozycje preliminarza i dać w ten sposób w pobieżnym ujęciu niejako fotografję migawkową organizowanej struktury skarbowej naszego Państwa.

Ustawa skarbowa.

Suma dochodów państwowych przewidywana jest na rok 1922 w kwocie Mk. 458.620.314.425, suma zaś wydat. w kwocie Mk. 591.633.909.594, niedobór zatym według zestawień preliminarza stanowić winien przeszło 130 miljardów Mk.

Dochody nadzwyczajne wynoszą Marek 111.565.655.971, wydatki zaś nadzwyczajne Mk. 151.650.607.193, reszta przypada na dochody i wydatki zwyczajne.

Wydatki inwestycyjne stanowią według zestawienia pana Ministra Skarbu Marek 112.548.593.922, w tym jednakże szereg pozycji, których w żadnym razie do inwestycyjnych w ścisłym tego słowa znaczeniu, zaliczać nie można.

Naczelnik Państwa.

Suma ogólna wydatków na utrzymanie Naczelnika Państwa i jego kancelarji cywilnej wynosi Mk. 65.652.669, w tym lista cywilna Mk. 24.000.000, czyli 2 mil. Mk. miesięcznie.

Sejm Ustawodawczy.

Suma wydatków na utrzymanie Sejmu wynosi Mk. 493.270.095, pokryta dochodami w nieznacznej kwocie Mk. 695.000. Główną pozycją budżetu są djety poselskie, wynoszące Mk. 372.918.168.

Kontrola Państwowa.

Wydatki Kontroli Państwowej wynoszą Mk. 705.995.269, w czym wydatki izb okręgowych (Warszawa, Lwów, Kraków, Kowel, Poznań, Wilno)—499.345.618, reszta przypada na Najwyższą Izbę Kontroli.

Prezydjum Rady Ministrów.

1) Zarząd Centralny pochłania Marek 402.809.718, przynosi zaś Mk. 147.570.000 głównie drukarnie państwowe).

2) Prokuratorja Generalna kosztuje Mk. 200.864.174, przynosi zaś Mk. 1.110.000.

3) Główny Urząd Statystyczny wydatkuje Mk. 827.941.334, dochody zaś jego stanowią sumę Mk. 318.334.519.

4) Monitor Polski daje nadwyżkę dochodów: Mk. 127.330.000 wobec Mk. 58.263.096 wydatków.

5) P. A. T. wykazuje w wydatkach Mk. 265.384.000, w dochodach zaś Mk. 73.308.000.

6) Biuro Komisarza Generalnego Rzpltej Polskiej w Gdańsku kosztuje Mk. 219.897.585 przy dochodach wynoszących Mk. 39.700.500.

Ogółem budżet Prezydjum Rady Ministrów wykazuje dochodów Mk. 707.353.019, wydatków zaś Mk. 1.975.159.907, niedobór więc jego wynosi przeszło 1,2 miljarda Mk.

Sprawy zagraniczne.

Ogólna suma wydatków Mk. 11.943.224.334, dochodów zaś Mk. 3.425.265.000, głównie z opłat konsularnych.

Utrzymanie poselstw kosztuje Marek 3.142.462.276, konsulatów 2.630,429.568. Personel dyplomatyczny na rok 1922 składać się będzie z 102 osób, personel konsularny z 147, radców handlowych 9, attaché wojskowych 26.

Sprawy wojskowe.

Suma ogólna wydatków Min. Spraw Wojskowych wynosi według preliminarza Marek 152.849.159.076, dochody zaś stanowią sumę Mk. 10.581.890.537, niedobór więc w tym dziale budżetu wynosi przeszło 142 miljardy Mk.

Główną pozycją wydatków wojskowych jest utrzymanie wojska (Mk. 85.774.226.414), następnie idzie rezerwa, zaopatrzenie i zakup koni (Mk. 33.619.075.929), potym dział techniczno-intendencyjny (Mk. 18.831.327.545). Trzy te pozycje pochłaniają lwią część wydatków M. Spraw Wojskowych.

Sprawy wewnętrzne.

Ogólna suma wydatków wynosi Marek 29.764.111.654 wobec 6.227.598.501 Mk. dochodów.

Utrzymanie województw kosztuje Marek 5.920.745.882 brutto, utrzymanie starostw — Mk. 3.108.767.791 brutto, utrzymanie policji państwowej Mk. 19.244.023.899 brutto.

Policja państwowa obejmuje 35.047 funkcjonarjuszów, w tym 88 podlega redukcji w r. 1922.

Skarb Państwa.

Suma ogólna dochodów Min. Skarbu wynosi Mk. 270.291.653.000, z czego dochody nadzwyczajne stanowią Mk. 101.020.768.500 (w tej ostatniej sumie mieści się nadzwyczajna danina państwowa, preliminowana na 80 miljardów Mk.). Suma ogólna wydatków Min. Skarbu wynosi Mk. 86.288.648.264. Budżet więc Ministerstwa Skarbu jest nawskroś czynny i stanowi główną podporę całego preliminarza budżetowego na rok 1922.

Daniny publiczne zwyczajne przynieść mają Skarbowi w r. 1922—166.762,170.000 Mk., z czego podatki bezpośr.—27.178.300.000 Mk., podatki pośrednie—73.598.670.000 Mk., cło—30 miljardów Mk., monopole—26.885.000.000 Mk., opłaty stemplowe (należytości) i podatki od obrotu — 8.100.100.000 Mk.

Z wydatków skarbowych poza zarządem skarbowym i centralnym podkreślić należy wydatki: na emeryturę i zaopatrzenia — 41.250.000.000, (w tym 24 miljardy Mk. na renty inwalidzkie) i na spłatę kapitału i odsetek od długów państw.—20.864.326.680 Mk., w czym zaledwie przeszło 13 miljardów Mk., na amortyzację i odsetki od długów zagranicznych.

Sprawiedliwość.

Suma ogólna wydatków Min. Sprawiedliwości wynosi według preliminarza — Mk. 10.449.574.000, przy dochodach wynoszących—1.186.270.000 Mk.

Lwią część wydatków Min Sprawiedliwości stanowi oczywiście wymiar sprawiedliwości, który pochłania 6.899.113.259 Mk., więziennictwo zaś z kolei—3.249.931.679 Mk. Na Komisję Kodyfikacyjną preliminowana jest mało stosunkowo kwota 19.436.949 Mk.

Przemysł i handel.

Preliminarz budżetowy Min. Przemysłu i Handlu wykazuje nadwyżkę dochodów nad wydatkami w kwocie przeszło 4 miljard. mk. Suma dochodów tego Ministerstwa wynosi bowiem 7.644.048.779 mk., suma zaś wydatków — 3.328.597.951 mk.

Główne pozycje czynne preliminarza Min. Przemysłu i Handlu wykazują: Państwowy Urząd Naftowy—2.166.236.140 mk. dochodów wobec 25.045.767 mk. wydatków i Przedsiębiorstwa Państwowe Górniczo-Hutnicze — 3.055.516.532 m. dochodów wobec 1,216,537,443 mk. wydatków. Ta ostatnia pozycja składa się z następujących szczegółowych:

Dochód brutto z Saliny Państwowej w Inowrocławiu—1.481.689.072 mk., zysk ze sprzedaży soli i sody nabytych przez Państwo od Towarzystwa „Zakłady Solvay w Polsce" — 1.473.000.000 mk., Państwowe Gazociągi Naftowe w Zagłębiu Krośnieńskim — 75.825.400 mk. i innych podrzędniejszych.

Koleje żelazne.

Przy sumie ogólnej dochodów, wynoszącej 108.134.722.000 mk., wydatki Min. Kolei Żelaznych pochłaniają sumę mk. 170.588.211.500, wytwarzając w ten sposób przeszło 60 miljardowy niedobór, stanowiący drugie z kolei po sprawach wojskowych wielkie obciążenie budżetu.

Dyrekcje kolejowe wykazują 136.154.253.000 wydatków przy 108.128.740.000 mk. dochodów. Na budowę nowych linji kolejowych i inwestycji na kolejach istniejących preliminuje się sumę 30.020.844.500 mk.

Rolnictwo i dobra państwowe.

Suma ogólna dochodów wynosi marek 27.820.836.256 przy wydatkach, stanowiących, sumę mk. 15.037.991.590.

W rubryce dochodów lwią część stanowią dochody eksploatacyjne Zarządów Lokalnych Lasów Państw., wynoszące 23.624.376.710 mk., wydatki zaś w tym dziale 9.638.319.840 mk.

Oświata i wyznania religijne.

Wydatki Min. Oświec. Publ. i Wyzn. Rel. wynoszą Mk. 49.166.225.913 przy nieznacznej kwocie dochodów w wysokości Mk. 492.511.547.

Lwią część wydatków pochłania szkolnictwo powszechne, mianowicie—32.147.698.020 Marek.

Poczty i telegrafy.

Preliminarz budżetowy Min. Poczt i Telegr. wykazuje nieznaczną przewagę wydatków, które wynoszą Mk. 15.532.152.000 wobec Mk. 14.444.113.000 dochodów.

Przyczyną niedoboru jest preliminowana na budowę stacji radjotelegraficznej kwota 2.870.000.000 mk.

Zdrowie publiczne.

Suma ogólna wydatków Min. Zdrowia Publ. wynosi Mk. 7.360.446.513 przy dochodach wynoszących Mk. 2.154.826.476.

Główne pozycje wydatków stanowią: walka z chorobami zakaźnymi Mk. 1.944.000.412, szpitalnictwo państwowe Mk. 1.705.160.294, no i nieproporcjonalnie kosztowny zarząd centralny, pochłaniający 2.053.370.638 mk.

Sztuka i Kultura.

Minimalny budżet nieistniejącego samodzielnie Min. Sztuki i Kultury wykazuje 336.526.557 wydatków wobec 25.551.408 mk. dochodów.

Roboty publiczne.

Suma ogólna wydatków Min. Rob. Publ. wykazuje poważną kwotę Mk. 23.666.794.000 przy dochodach, wynoszących zaledwie Mk. 1.823.802.300.

Lwią część wydatków pochłania odbudowa kraju — Mk. 11.480.000.000.

Praca i opieka społeczna.

Wydatki Min. Pracy i Op. Społ. stanowią sumę Mk. 8.183.037.158 wobec dochodów w kwocie Mk. 1.270.460.900.

Znaczną część wydatków brutto pochłaniają etapy Urzędu Emigracyjnego Mk. 3.495.416.000.

Główny Urząd Likwidacyjny.

Niewielki budżet wykazuje w dochodach Mk. 563.974.319 przy wydatkach w kwocie Mk. 668.652.414.

Główny Urząd Ziemski

Suma ogólna wydatków G. U. Z. wykazuje Mk. 2.990.241.743 przy dochodach, wynoszących Mk. 1.816.110.000.

Gros wydatków stanowią administracyjne koszty utrzymania okręgowych i powiatowych Urzędów Ziemskich.

Ministerstwo b. Dzielnicy Pruskiej.

Wobec likwidacji odrębnego zarządu byłej Dzielnicy Pruskiej preliminarz Ministerstwa obejmuje jedynie na przeciąg pierwszego kwartału b. r. na koszty zarządu centralnego Mk. 240.236.987 przy dochodach, wynoszących Mk. 8.532.383.

Dr. W. N-n.

Jarmark lipski

O ostatnim jarmarku w Lipsku dochodzą ciekawe szczegóły.

Jarmark tegoroczny — jak podaje żargonowy „Welthandel" — wyróżniał się szczególnie ogromną liczbą kupców z po za Niemiec. Ogółem obliczają, że jarmark zwiedziło 140,000 osób. Przeważnie rzucali się w oczy kupcy z krajów t. zw. dawniej „neutralnych", pozatem byli amerykanie, anglicy, francuzi, belgijczycy i włosi. Po raz pierwszy od wybuchu wojny uczestniczyło w jarmarku kilku kupców z Rosji.

Z Polski i Austrji przybyła bardzo drobna liczba kupców.

Najciekawszy jest fakt, że prawie wcale nie można było nabyć jakiegokolwiek towaru. Fabrykanci niemieccy, którzy wystawili swe wzory w Lipsku, oświadczali, że nie mogą przyjmować zamówień, ponieważ ich zapasy surowców starczą zaledwo na wykończenie dawnych zamówień.

Na zapytanie, niektórych kupców, dlaczego w takim razie fabrykanci przybyli na jarmark, odpowiedzieli.

— Przybyliśmy tylko, żeby się spotkać ze swą dawną klientelą i powitać ją. Chcielibyśmy bardzo przyjmować zamówienia, ale nie możemy tego uczynić. Popierwsze bowiem nie potrafimy skalkulować żadnej ceny, a powtóre mamy mało czasu na wykończenie dawnych zamówień, gdyż zanim je odstawimy, upłynie kilka miesięcy".

Większej części zamówień na jarmarku lipskim dokonali kupcy z po za granic Niemiec. Niemieccy kupcy zamawiali tylko to, co jest najkonieczniejsze, i to także z pewną ostrożnością.

W branży przędzalnianej popyt był nadzwyczajny. To też wszędzie tylko słyszano odpowiedź: „Produkcja już jest wykupiona do czwartego kwartału".

Roboty hafciarskie i koronkarskie pomimo wysokich cen, były rozchwytywane. Pewna firma w przeciągu pierwszych dwóch dni utargowała 20 miljonów marek.

W przemyśle zabawkarskim wystawcy przyjmowali zamówienia do przyszłego jarmarku, stawiając jeszcze trudne warunki.

W branży obuwia i skóry sprzedawano przeważnie artykuły luksusowe.

Dobre interesy robili też wystawcy z Austrji, której waluta ciągle spadała Sprzedawali oni głównie kosztowne przedmioty luksusowe. Natomiast pozostali wystawcy z po za granicy Niemiec, z krajów, których waluta ma wysoki kurs na rynku międzynarodowym, nie robili dobrych interesów. Najwyraźniej dało się to zauważyć pośród wystawców czeskich, którzy mieli całkiem słabe obroty, ponieważ właśnie w czasie jarmarku lipskiego waluta czeska znacznie poszła w górę.

— o. —

Przegląd cen krajowych.

Ceny od 1 stycznia do 1 kwietnia (ob. Nr. 7 „Przegl. Przem. Handl.).

Zboże w Poznaniu za 100 kg.

Pszenica--11,600—11,200—10,800—10,000—11,000—12,000—11,200—12,400—13,400—14,000—14,700—18,000.

Żyto — 7,400—7,500—7,600—7,000—7,700,—8,200—8,400—9,800—10,800.

Jęczmień brow. — 8,000 — 7,800 — 7,700 — 7,800 — 7,400—8,000—8,500—9,400—9,500—10,500.

Owies—8,000—7,900—7,700—7,900—7,500—7,900—8,500—9,400—9,300—10,200.

Fasola — 12,000—12,100 — 12,000 — 11,000—12,000.

Groch jadal. — 8,500 — 9,500 — 9,000 — 10,000 — 12,000—11,000—13,000.

Peluszka — 8,000—7,500—9,000—10,000.

Mąka pszen. — 18,500—18,400 — 18,000 — 17,500 — 17,800—18,500—17,700—18,900—19,200—20,200—21,000.

Mąka żytnia — 70% — 11,000—10,800—10,900 — 11,000 — 11,600 — 10,800 — 12,100 — 12,600 — 13,600 — 15,900—16,000.

Otręby pszenne — 5,300 — 5,000 — 5,200 — 5,500—5,600—5,700—5,800—6,900—7,000—8,000.

Otręby żytnie—5,200—4,900—5,100—5,400—5,500—5,600 — 5,700 — 6,800 — 7,000 — 7,700 — 7,500.

Rzepak — 14,000—13,500—14,000—14,500—15,000—16,000—15,500—17,000—19,000.

Rzepik — 14,000—13,500—14,000—14,500—19,000.

Kartofle — 3,500 — 3,400.

Siemię lniane — 15,000—14,000—13,500—15,000 — 17,000—18,000—22,750.

Saradela — 13,000 — 11,000 — 14,000 — 13,000 — 16,000—13,000—17,00—15,000.

Tatarka — 11,000—10,000—11,000—10,000—12,000.

N a s i o n a:

Fasola biała — 15,000 — 20,000.

Gorczyca — 22,500 — 12,000 — 14,000.

Koniczyna biała — 110,000 — 90,000 — 100,000 — 70,000—90,000—140,000.

Koniczyna czerwona — 90,000 — 85,000 — 95,000 — 60,000—90,000—110,000.

Koniczyna szwedzka — 135,000 — 55,000 — 90,000.

Buraki półcukrowe — 30,000—18,000—22,000.

Łubin żółty — 8,000—7.000.

Marchew żółta i pomarańczowa — 30,000 — 35,000.

Tymotka — 40,000 — 25,000 — 28,000 — 18,600—30,000 — 40,000.

Wyka — 9,500—7,000—8,000—9,000—10,500.

Rajgras ang. — 40,000 — 23,000—27,000—18,000 — 24,000.

T o w a r y k o l o n j a l n e z a k i l o:

Ryż Sajgon I g. — 205—220—217—255—280.

Ryż Burma II g. — 210 — 230 — 235 — 225—252 — 260—320.

Kakao amerykańskie prima — 425 - 750—780—500.

Czekolada waniljowa — 1,600—1,725.

Śliwki suszone II g. — 260—340—580.

Śledzie szkockie beczka 26,000—34,000—38,000.

Herbata oranż Peccoe — 1,600—1,815—2,700.

Herbata Suchong — 1,480—1,500—2,050.

Kawa Santos prima surowa - 1,050—1,100—1,300—1,350.

Kawa Santos ordinari surowa — 975 — 1,200.

Kawa Santos ordinari palona — 1,200 — 1,415 — 1,600—1,200.

Kakao holenderskie — 570 — 1,000 — 600 — 1,000—1,200—775.

Cynamon — 950—1,050—1,200.

Liście bobkowe — 775 — 800.

Marmelada owocowa — 350 — 400 — 480.

Gałka Muszkatołowa — 1,200 — 3,500 — 3,750.

Wanilja — 17,000 — 19,000.

M a n u f a k t u r a z a m e t r. w Ł o d z i.

Szewiot — 2,800 — 1,800.

Szewioty szerokie prima — 4,500 — 5,000.

Boston — 4,400 — 6,000.

Boston prima — 4,500 — 8,000.

Tenis wełniany — 1,400 — 2,500.

Flora — 3,000 — 3,500.

Sukno damskie — 3,500 — 5,000.

Sukna damskie prima — 6,000 — 9,000.

Flanela — 4,500 — 5,000.

Ryps wełniany — 5,000 — 6,500.

Boston angielski — 9,000 — 12,000.

Gabardina — 6,000 — 7,500.

Wełna fantazyjna kostjumowa — 3,500 — 7,000.

Wełna fantazyjna bluzkowa — 3,000—5,000.

Towary półwełniane szewioty wązkie — 8,000 — 1,200.

Szewioty szerokie — 1,200 — 1,800.

Deseniowe wązkie — 1,000 — 1,200.

Pepita — 1,400 — 5,000

Półjedwabny damask — 1,800 — 2,500.

M a n u f a k t u r a b i a ł o s t o c k a z a m e t r:

Karo — 1,200 — 1,000—1,300 - 1,200—1,000—1,300 — 1,400 — 1,000 — 1,400 — 1,000 — 1,700 — 1,300 - 1,600 — 1,000 — 1,300.

Kastor kolorowy — 300 — 600 — 400—600 — 300 — 600—500—600—500—700—800—700—600—800.

Kastor zwyczajny — 600—700 — 900—600—800 — 500—700—500—900—500—700.

Kastor ciemny — 800—950—800—900—800—900—800—1,000.

Burka na wełn. osnowie — 1,300—1,500 — 3,000 — 1,200—1,400—1,600—1,200—1,600.

Burka na bawełn. osnowie — 600 — 700 — 800 — 600—700—800—700.

Materjały paltotowe z podszewką — 2,800—3,300—3,800 — 3,200 — 3,300—3,200 — 2,800 — 3,200 — 2,800 — 2,200—2,700—3,300—2,700—3,300—3,200.

Koce szpagatowe — 4,500 — 6,000—5,000—6,500—6,000—5,000 — 6,000 — 5,000 — 6,000 — 7,000 — 6,000 — 5,000 — 6,000.

Koce komendanckie — 1,000 — 1,300 — 1,000 — 1,200— 1,000 — 1,300—1,200 — 1,000 — 1,500 — 1,200 — 1,500 — 1,300 — 1,000 — 1,400 — 1,500 — 1,300.

Cukier kostkowy I-szy gat. za kilo—750—740.

Cukier kostkowy II-go gat.—710.

Kryształ żółty — 480 — 450.

Kryształ biały I-szy gat. — 660 — 640.

Kryształ biały II-gi gat. 625—620.

Cykorja „Gleba“ — 400 — 460.

Cykorja Bohma — 525 — 550.

Cykorja różna — 175 — 260.

KRONIKA KRAJOWA

PRZEMYSŁ

Hutnictwo polskie wobec Śląska.

W związku z toczącymi się w Genewie pertraktacjami niemiecko-polskimi w sprawie przejęcia administracji na polskiej części Górnego Śląska stanęła na porządku dziennym sprawa zaopatrywania w szmelc hut śląskich. Hutnictwo śląskie wysunęło postulat, aby huty śląskie mogły się zaopatrywać w szmelc w Polsce. Z drugiej strony hutnictwo polskie, w trosce o zabezpieczenie sobie surowca, stanęło na stanowisku, że prawo do skupywania i przerobu szmelcu polskiego winno być zabezpieczone wyłącznie hutom polskim. Polska nigdy nie eksportowała szmelcu żelaznego, natomiast huty śląskie stale zaopatrywały się w szmelc w Niemczech. Postulatem Związku Hut Polskich jest, aby ten stan rzeczy był utrzymany nadal.

W stanowisku hut polskich wyłom czyni pozycja Huty Bankowej, która zdaje się, weszła w bliższy kontakt z Hutami śląskimi: Królewską i Laury, i nie przystąpiła do akcji Związku Hut Polskich.

Rząd polski uznał jednak potrzebę chronienia hut wewnętrznych przed brakiem szmelcu i dał dyrektywy delegatowi swemu w Genewie, aby w układzie polsko-niemieckim umieszczone zostały odpowiednie klauzule. Należy bowiem w przejściowym okresie, w którym zrastać się będzie gospodarczo Śląsk z Polską, uniknąć niebezpiecznych powikłań, jakie mogłyby wyniknąć dla starych hut polskich, gdyby zostały pozbawione niezbędnego surowca.

Węgiel w Polsce w liczbach.

Wydobycie węgla kamiennego w zagłębiach krajowych (bez Śląska Górnego) wynosiło (w liczbach zaokrąglonych):

1913 r. — 9.000.000 ton.
1920 r. — 6.500.000 „
1921 r. — 7.600.000 „

Produkcja węgla wzrastała tedy dość szybko. Tempo wzrostu produkcji ożywiło się zwłaszcza pod koniec 1921 roku oraz w początkach r. 1922, w związku ze zniesieniem gospodarki państwowej.

W roku 1922 w lutym produkcja dosięgła 90% wydobycia z r. 1913, w marcu zaś przeniosła nawet poziom wydobycia przedwojennego. W kołach fachowych żywią nadzieję, że dalszy wzrost produkcji węgla jest zupełnie możliwy i że wrychle Polska osiągnie znaczną zwyżkę produkcji. Jeśli uwzględnić, że liczby procentowe odnoszą się do roku 1913, w którym produkcja osiągnęła maximum wydajności, to widać, jak znaczny postęp zdobyła Polska na polu odbudowy kopalnictwa węglowego.

Co do stosunków robotniczych w górnictwie węglowym, to wskazać należy, iż koncentracja rąk roboczych w górnictwie stale się wzmaga. Przeciętna ilość robotników, zatrudnionych w górnictwie wynosiła:

1913 r. — 31.000 osób
1920 r. — 42.500 „
1921 r. — 50.000 „

W końcu r. 1921 liczba ta wzrastała nawet do 55.000 osób, co daje obraz ożywienia ruchu w kopalnictwie węglowym.

Kredyty przemysłowe.

Dowiadujemy się, że kredyt Ministerstwa Przemysłu i Handlu przeznaczone na pożyczki ulgowe dla wielkiego przemysłu, są już w zupełności wyczerpane.

Ministerstwo od dłuższego już czasu usilnie zabiega o uzyskanie nowych środków na pożyczki ulgowe, tak potrzebne przy obecnem ciężkiem położeniu, w którem znajduje się większość gałęzi naszej wytwórczości — trudno jednak przewidzieć, czy i kiedy starania te osiągną pożądany skutek.

To też obecnie bezcelowem byłoby zwracanie się do Ministerstwa Przemysłu i Handlu lub do jego urzędów prowincjonalnych z podaniami o pożyczki.

Będziemy się informowali o przebiegu tych zabiegów i nieomieszkamy zawiadomić naszych czytelników o wznowieniu akcji pożyczkowej Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Niewątpliwie także i Wydziały Przemysłowe przy Województwach zostaną niezwłocznie zawiadomione o tem przez Ministerstwo.

Rudy i huty cynkowe.

Produkcja Rudy cynkowej na ziemiach Polskich koncentruje się głównie na Górnym Śląsku. B. Królestwo Kongresowe daje tylko nieznaczną część ogólnej wytwórczości, gdyż w b. Kongresówoe wydobycie rudy stanowiło w 1913 r. około 12% ogólnego wydobycia, wytwórczość zaś cynku zaledwie ok. 5%.

W Małopolsce kopalnie rud cynkowych nie są zupełnie eksploatowane skutkiem zbyt trudnych warunków i niewielkiej w nich zawartości cynku.

W b. Kongresówce rudy są eksploatowane przez dwie kopalnie w okolicach Słomkowa i Olkusza. Według statystyki z 1921 roku dały one razem ok. 57.000 tonn rudy przy zatrudnieniu ok. 1.700 robotników. Ruda powyższa przetapiana jest przez dwie huty, zatrudniające ok. 1.500 robotników i dające ok. 5.000 tonn cynku rocznie.

Na górnym Śląsku (łącznie z częścią przyznaną Niemcom) na 16 kopalniach przy 9.700 robotnikach wydobyto w 1920 r.: galmanu 37539 tonn, blendy 228.833 tonny, oraz rudy ołowianej 21.987 tonn. Ilość kopalń przypadająca Polsce nie jest jeszcze ostatecznie ustalona, w przybliżeniu można jednak określić, iż ok. 75 — 80% ogólnej wytwórczości należeć będzie do Polski. Zato huty cynkowe wszystkie przeszły do Polski: w 1920 roku czynnych hut było 12, dały one 81.412 tonn cynku oraz 327 tonn ołowiu; pracowało w nich 6.500 robotników.

Przedwojenna wytwórczość cynku na świecie stanowiła około 900.000 tonn, wytwórczość zaś na obecnych ziemiach polskich ok. 190.000 tonn, co wynosi 21%.

Jarmarki i Wystawy zagran.

W r. b. odbyć się mają następujące jarmarki i wystawy zagraniczne:

Dn. 24 kwietnia — Londyn, Agricultural Hall, 14-ta wystawa artykułów włóknistych i ubrań damskich, International Trade Exhibition Ltd. Old Broad Street House, London E. C. 2;

dn. 25 kwietnia — Turyn, międzynarodowe targi przemysłu i sportu, Galleria Nazionale, Scala B., Turino;

w maju — Trjest, drugi targ międzynarodowy wzorów, Bureau de la Foire Vial del Teatro 4, Trieste;

w maju—Quito Equateur, wystawa z powodu setnej rocznicy;

w maju — Zeitoun-Bourin, Turcja, wystawa maszyn rolniczych;

w maju—Algesiras, wystawa kupców brytyjskich;

w maju — Szanhaj, wystawa artykułów drogowych i mostów;

w maju — Kowno, wystawa rolnicza, Podrol Keistu 29, Kovno;

w maju—Budapeszt, jarmark międzynarodowy;

maj—październik—Monachjum, wystawa przemysłowa niemiecka, Geschäftsstelle, Terresienhöhe 4, München;

maj—październik — Cardiff, wystawa narodowa i międzynarodowa galijska, Secretary 4, Mount Stuart Square, Cardiff;

w maju (1—6)—London Agricultural Hall, wystawa fotograficzna, Organizing Secretary Sicilian House, Southhampton Row, London 1. W. G.

1—15 maja — La Haye Salon automobilów (aeroplany-łodzie) Secretaire, Squ: 185, La Haye;

6—21 maja — Paryż, doroczny jarmark, 8 Place de la Bourse, Paris;

6—21 maja — Scheveningen, Salon automobilów;

6 maja — Lozanna, pierwsza narodowa wystawa sztuki w przemyśle, Secrétériat Général de l'Oeuvre, 12 Place de la Cathédrale, Lausanne.

8—13 maja—Londyn, Northampton Institute, wystawa tytuniowa „Tobacco“, Monument Station Buildings, London E. C. 3;

11—17 maja—Lipsk, wystawa książek i sztuki drukarskiej, Messeamt, Leipzig;

14—17 maja—Praga, krajowa wystawa rolnicza, Vodickowa 38, Praha;

22—25 maja—Wrocław, 53 wystawa maszyn rolniczych, Messe Gesellschaft Am Rathhaus 27, Breslau;

25 maja — Birmingham, wystawa przemysłowo - handlowa, Birmingham Chamber of Commerce, Bingley Hall 95 New Street, Birmingham.

28 maja—5 czerwca, Praga, Salon automobilów, Ratusz, Praha;

czerwiec—Helsingfors, jarmark finlandzki;

czerwiec — Lizbona, wystawa międzynarodowa;

czerwiec—Kołobrzeg, pomorska wystawa produktów i maszyn rolniczych;

1—15 czerwca — Padwa, jarmark międzynarodowy wzorów, Chambre de Commerce, Padoue;

1 czerwca — Magdeburg, wystawa gospodarstwa i pracy Niemiec środkowych, Geschäftsstele Kaiserstrasse 301, Magdeburg;

1 czerwca — Ostenda - Bruges, wystawa prowincjonalna Flandrji zachodniej.

3—20 czerwca—Stuttgart, wystawa przemysłu szkolnego, Heusterastrasse 27a, Stuttgart;

7—17 czerwca — Hamburg, wystawa instalacji chemicznych, Verein Deutscher Chemiker Fachgruppe für chemisches Apparate wessen, Hanower;

9 czerwca—Buenos-Ayres, wystawa międzynarodowa;

10—18 czerwca — Fredericia, wystawa budownictwa krajowego (materjały budowlane surowe i przerobione, narzędzia, maszyny), Dansk Kobestoevne, Fredericia;

15—24 czerwca—Birmingham, międzynarodowa wystawa metalurgiczna, Central House, New Street. Birmingham;

15—30 czerwca — Bordeaux, 7-ma wystawa wzorów, Comité de la foire Hotel de ville, Bordeaux;

15 czerwca — 15 lipca, Leodjum, wystawa kolonjalna, Liège;

15 czerwca —15 września, Drezno, doroczna wystawa niemieckiego przemysłu ceramiki i szkła, Ausstellungs Gelände, Lennestrasse 3, Dresden;

17—24 czerwca, Londyn (Olympia), międzynarodowy konkurs hipiczny;

19—23 czerwca, Londyn, wystawa przemysłu chemicznego i targi artykułami drogeryjnemi angielskiemi, British Colonial Pharmacists 194—200 Bishonsgate, London;

22—27 czerwca, Norymberg, wystawa niemiecka maszyn rolniczych, Deutsche Landwirtsgesellchaft, Dessauerstrasse 14, Berlin S. W. 11.

25 czerwca — Hall du Cumpioir, Suisse.

KRONIKA KRAJOWA
HANDEL

Polityka handlowa Rosji.

Handel zagraniczny Rosji zeŚrodkowuje się we „Wniesztorgu“, aczkolwiek i inne organizacje rządowe samodzielnie przeprowadzają tranzakcje. Obecnie ujawnia się silne dążenie do całkowitego scentralizowania handlu zagranicznego we ‚Wniesztorgu“. Wyraz temu dążeniu dał Krasin w „Izwiestjach“. Według Krasina państwowy monopol handlu zagranicznego zostanie nadal utrzymany wbrew żądaniom kupców—spekulantów, przedstawicielstw zagranicznych, a nawet niektórych urzędów sowieckich. Monopol ten z jednej strony daje rządowi sowietów znaczne korzyści, z drugiej zaś uniemożliwia wyprzedanie za bezcen, znajdujących się w Rosji towarów.

Rząd sowiecki godzi się na zakładanie towarzystw mieszanych rosyjsko-zagranicznych, pod warunkiem jednak, że handel będzie podlegał kontroli „Wniesztorgu“, który ma uczestniczyć w zarządach powyższych towarzystw oraz w kapitaje w celu zdobycia sobie przewagi.

Krasin pokłada wielkie nadzieje w zamierzonym eksporcie rosyjskiem, sądząc, że w roku bieżącym uda się poprawić bilans. Należy jednak dodać, iż dotychczas rzeczywistość przechodziła do porządku nad wszelkiemi projektami i planami gospodarczemi sowietów.

Oświadczenia Krasina, który w monopolu handlu zagranicznego widzi „narodowe dążenie do zachowania ekonomicznej i politycznej niezależności Rosji“, należy przyjmować z pewną rezerwą, zwłaszcza w związku z opracowywaną przez rząd sowiecki taryfą celną i powrotem do dawnych wysokich ceł ochronnych, Chyba rząd sowiecki nie zamierza pobierać cła od towarów, które sam kupił zagranicą. Zagadnienia celne wypłynęły w związku z koniecznością zmiany dotychczasowej polityki gospodarczej. *J.*

Handel polsko-francuski.

Ograniczenie reglamentacji handlu zagranicznego w Polsce wywołało niezadowolenie wśród francuskich sfer gospodarczych. W traktacie handlowym polsko-francuskim przewidziane są pewne kontyngenty towarów, które Francja może przywieźć do Polski, a których przywóz był do niedawna zabroniony. Są to przeważnie towary luksusowe. Z chwilą kiedy Polska zniosła zakaz przywozu niektórych z tych towarów również inne państwa mogą je eksportować do Polski. Sfery utrzymują, iż ograniczenie reglamentacji handlu odbija się ujemnie na interesach handlu francuskiego, który na rynku polskim będzie musiał konkurować z towarami innych krajów.

Import win i spirytualji francuskich.

Z chwilą ratyfikacji traktatu handlowego polsko-francuskiego Francja będzie mogła umieścić na rynku polskim bardzo znaczne kontyngenty win i spirytualji. Sfery gospodarcze francuskie sądzą, że eksport win i spirytualji do Polski napotka na znaczne trudności ze względu na wysokie stawki celne, jak również na opłaty miejskie i 20% akcyzę od wartości, które pobierane są od powyższych artykułów w Polsce. Wprawdzie Francja uzyskała od Polski 50% zniżkę stawek celnych od powyższych artykułów lecz to niezadawalnia kupiectwa francuskiego. Należy dodać, że określone w traktacie handlowym kontyngenty win i spirytualji, które Francja może eksportować do Polski są bardzo wysokie.

Handel z Rosją.

Według danych statystycznych Rosja importowała w 1921 r. 55.500.000 pudów towarów. Udział Polski w imporcie do Rosji wynosił 91.000 pudów, co w stosunku do ogólnego importu rosyjskiego stanowi 0,25%. Dane powyższe uwzględniają tylko towary zakupione w Polsce przez sowieckie organizacje rządowe.

Eksport z Polski do Rosji był znacznie większy lecz towary zakupione przez kupców prywatnych nie zostały wykazane w statystcye.

Zakup maszyn dla Rosji.

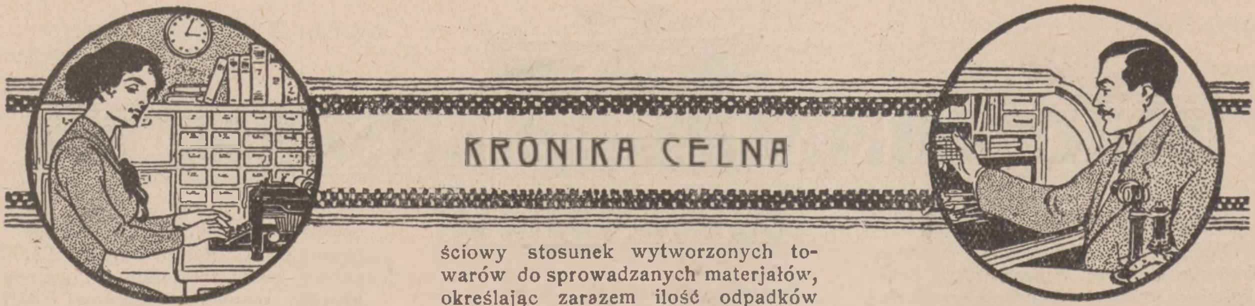
Delegacja „Wniesztorgu” zakupiła w Warszawie między innemi od Związku syndykatów rolniczych („Kooperatywa rolna”) narzędzi rolniczych na ogólną kwotę 21.311.880 mk.

Handel z Ukrainą.

W celu ożywienia handlu z Polską „Wniesztorg” ukraiński zamierza stworzyć w Kijowie bazę towarową dla handlu polsko-ukraińskiego.

Walka z drożyzną.

Rada Ministrów na wniosek Ministra Skarbu postanowiła utworzyć specjalny Komisarjat dla walki z drożyzną. Minister Skarbu wystąpił z powyższym wnioskiem ponieważ wzrastająca z dniem każdym drożyzna może zachwiać budżet państwowy, co sprowadziłoby nowy chaos w dziedzinie finansów państwowych.

KRONIKA CELNA

POLSKA.

Obrót uszlachetniający. Przez obrót uszlachetniający rozumie się: 1) czasowe wprowadzenie bez opłaty cła towarów zagranicznych, w zasadzie cłem obłożonych, w celu poddania ich w kraju procesowi uszlachetniającemu i następnie wywozowi ich w postaci uszlachetnionej z powrotem za granicę (obrót uszlachetniający czynny), oraz 2) zwolnienie od cła wwozowego powrotny przywóz towarów uprzednio wysłanych za granicę celem ich uszlachetnienia (obrót uszlachetniający bierny).

Rozporządzenia celne polskie przewidują obrót uszlachetniający, a mianowicie, postanowienia zawarte w art. 11a i b) rozporządzenia Ministra Skarbu oraz Przemysłu i Handlu o taryfie celnej z dnia 11 czerwca 1920 roku (Dziennik Ustaw Nr. 51 z dnia 26 czerwca 1920 r.), oraz w §§ 42—47 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 13 grudnia 1920 r. o postępowaniu celnym (Dziennik Ustaw Nr. 11 z dnia 29 stycznia 1921 r.). Na podstawie powyższych przepisów otrzymanych pozwoleń na obrót uszlachetniający tak czynny jak i bierny zależy od uzyskania zgody Ministerstwa Skarbu oraz Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Osoby pragnące uzyskać pozwolenie na obrót uszlachetniający winny wnosić do Ministerstwa Skarbu przez M-stwo Przemysłu i Handlu podania (w dwóch egzemplarzach) zaświadczone przez Izby Przemysłowo - Handlowe lub Urzędy przemysłowe, w których Okręgu znajduje się dane przedsiębiorstwo. Podania powinny zawierać następujące wyczerpujące dane, a mianowicie: 1) szczegółowe podanie ilości i rodzaju towarów, które mają być sprowadzone lub wywiezione, 2) dokładne podanie ilości i rodzaju towarów po dokonaniu uszlachetnienia, 3) przedstawienie szczegółowego przebiegu postępowania technicznego, 4) wskazanie urzędu celnego, w którym zamierza się przeprowadzić odprawęcelną.

Po rozpatrzeniu podania przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu, zostaje ono wraz z odpowiednią opinją Ministerstwa przesłane do Ministerstwa Skarbu, które ostatecznie decyduje w sprawie udzielenia pozwolenia na obrót uszlachetniający. Ministerstwo Skarbu ustala jednocześnie ilościowy stosunek wytworzonych towarów do sprowadzanych materjałów, określając zarazem ilość odpadków dopuszczalny ubytek lub przyrost materjału. W wypadku przekroczenia ustalonych norm pobiera się cło od nadwyżki podług jej taryfowej jakości. Jednocześnie Ministerstwo Skarbu ustala termin ważności korzystania danego przedsiębiorstwa z obrotu uszlachetniającego oraz termin, w ciągu którego towary uszlachetnione winny być z powrotem wywiezione względnie z powrotem przywiezione. Przy obrocie uszlachetniającym czynnym wymagane jest zabezpieczenie cła, które winno być złożone w gotówce lub w innych walorach podług specjalnych rozporządzeń Ministerstwa Skarbu. Wywóz towarów uszlachetnionych za granicę, jak też powrotny przywóz towarów, uprzednio wywiezionych za granicę, celem uszlachetnienia odbywa się na podstawie stwierdzenia identyczności towarów. Obrót reparacyjny, mający na celu doprowadzenie do pierwotnego stanu przedmiotów zużytych lub uszkodzonych nie jest przewidziany w specjalnych przepisach celnych tak, że podpada pod postanowienia o obrocie uszlachetniającym. Przy wywozie zatem towarów w celu reparacji za granicę należy uzyskać uprzednio pozwolenie Ministerstw Skarbu oraz Przemysłu i Handlu. Jedynie tylko, gdy chodzi o obrót reparacyjny czynny (naprawa dokonywa się w kraju) Ministerstwo Skarbu zezwala odnośnym urzędom celnym (na podstawie okólnika) wydawanie pozwoleń, bez uciekania się o pozwolenie do władz centralnych, na czasowe wprowadzenie bez cła towarów do reparacji pod warunkiem powrotnego ich wywozu.

Obrót uszlachetniający czynny stosowany jest przez rząd nasz w dość szerokich rozmiarach, który widzi w tym systemie z jednej strony wzmożenie wywozu przez ułatwienie eksportu tym gałęziom przemysłu, któreby w innym razie nie mogły skutecznie konkurować na rynkach zagranicznych, z drugiej zaś strony zwłaszcza dla dzielnic przyłączonych (jak Śląsk Cieszyński) możność przejściowego utrzymania dawnych stosunków handlowych i umożliwienia się przystosowania do nowych warunków gospodarczych.

Z obrotu uszlachetniającego korzystają przemysły eksportowe, jak włókienniczy, maszynowy, naczyń emaljowanych etc. Z dzielnic polskich największą rolę w obrocie uszlachetniającym odgrywa Śląsk Cieszyński (okrąg Biała—Bielsk).

FRANCJA.

Nowa lista wywozowa.

Następujące artykuły zostały zwolnione od pozwoleń wywozowych i mogą być swobodnie eksportowane i reeksportowane zagranicę, a mianowicie:

Konie, klacze, źrebięta, muły, osły (pozycje taryfy celnej 1—3), woły, krowy, świnie, barany, owce (poz. 4—13); mięso świeże (z poz. 16), szynki i mięso solone (poz. 17), jajka (z poz. 34), mleko sterylizowane (poz. 35), mleko zgęszczone (poz. 35 *bis.* i 35 *ter.*, nawozy sztuczne (poz. 39), mąka żytnia na podstawie obrotu uszlachetniającego (z poz. 68), owies: ziarno i mąka (poz. 69); jęczmień: ziarno i mąka (poz. 70); żyto: ziarno i mąka (poz 71); kukurydza: ziarno i mąką (poz. 72); tatarka (poz. 73); grys na kaszę w obrocie uszl. (z poz. 76); warzywa suche (poz. 80); cukier (poz. 91 i 94); melasa (poz. 92), drzewo surowe okrągłe nieporznięte z korą lub bez; drzewo dębowe i orzechowe porznięte lub spiłowane (z poz. 128); klepki (poz. 130), żerdzie, stemple, tyki surowe długości do 1 m. 10 (z poz. 133), chrust (poz. 135), węgiel drzewny (poz. 136), buraki (poz. 162 i 192 *bis*), otręby pochodzące z obrotu uszlachetniającego (z poz. 165), fosforany wapna naturalnego (z poz. 179), siarczan wapna (poz. 019 i 020), superfosfaty (poz, 0379), azotan sodu, wapna (poz. 0380).

NIEMCY.

Ponowne podniesienie agia celnego.

Podwyższona z dniem 1 marca 1922 r. dopłata do ceł do wysokości 4400% (mnożnik 45), uległa obecnie ponownej zwyżce, a mianowicie z d. 1 kwietnia 1922 r. obowiązuje nowe agio celne, przy opłacie ceł w pieniądzach papierowych w wysokości 5900% (mnożnik 60).

KRONIKA ZAGRANICZNA

Nowa rosyjska taryfa cła.

Po przeprowadzeniu dłuższych prac przedwstępnych, przedłożono do zatwierdzenia przez radę komisarzy ludowych projekt nowej rosyjskiej taryfy cła, opracowany przez komisarjat ludowy dla handlu z zagranicą. Taryfę nową planuje się zaprowadzić tymczasowo prowizorycznie na przeciąg 2 lat. Taryfa ma być obowiązującą dla całej Federatywnej Republiki Sowieckiej, która ma przedstawiać jednolity obszar celny. Taryfa cłowa obliczona jest w rublach złotych. Wysokie cło przewiduje się na wyroby ze skóry, przemysłu włókienniczego, na wełnę, bawełnę, artykuły galanteryjne, szczególnie zaś na jedwab i podobne artykuły luksusowe. W Moskiewskiej „Prawdzie" donosi komisarz ludowy dla handlu z zagranicą, Leshawa, że przy ustaleniu taryfy celnej uwzględniono równocześnie interesy fiskalne, jakoteż protekcjonistyczne. Co się tyczy względów fiskalnych łatwo było im zadosyć uczynić. Trudniej było z ustaleniem cła ochronnego; można było postępować tylko bardzo ostrożnie, zważywszy, że rozwój wielu oddziałów przemysłu krajowego postępować będzie powoli i stopniowo. Dlatego też zostały przewidziane nizkie cła na maszyny i narzędzia rolnicze, na wyroby przemysłu elektrycznego, węgiel kamienny, żelazo lane w blokach i t. p.; ale też bardzo umiarkowane na zboża. Przy sprowadzaniu pewnych wyrobów przewiduje się nawet zwrot zapłaconego cła. Specjalny komitet taryfowy ma za zadanie ciągłe badanie skutków, jakie pociąga za sobą taryfa, by móc przeprowadzić w razie potrzeby zmiany.

Zjazd kupców polskich.

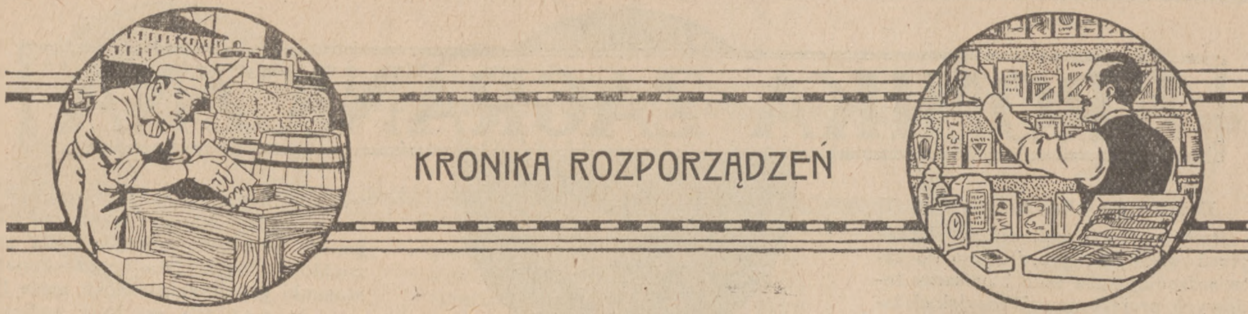
Stowarzyszenie kupców polskich zamierza zwołać w najbliższej przyszłości zjazd. kupców polskich, którzy przed przewrotem pracowali w Rosji. Zjazd będzie miał na celu zrzeszenie polskiego kupiectwa i nawiązanie wspólnemi siłami stosunków handlowych z Rosją. Zrzeszenie kupieckie w którego gronie będą się znajdowali ludzie znający doskonale stosunki gospodarcze Rosji może liczyć na poważne rezultaty podjętej pracy.

Przywóz soli potasowych.

Rząd niemiecki pozwolił syndykatowi potasowemu w Niemczech wywieźć do Polski od 3 — 5 tysięcy ton 40% i 20% soli potasowych wzamian za kartofle. Sole te są o połowę tańsze od soli potasowych francuskich z Alzacji. Syndykat potasowy postawił warunek, że sole mogą być dostarczone tylko tym instytucjom, które nie kupowały nawozów sztucznych w Alzacji.

Obieg banknotów w Rosji.

Według oświadczeń komisarza dla spraw finansowych, Krestinskiego, obieg banknotów w r. 1918 wynosił 34 miljardy rubli, w 1919 — 163 miljardy, w 1920 — 565 miljardów, w 1921 — 10.960 miljardów. Na pierwsze 9 miesięcy r. b. przewidywany jest obieg 20 tysięcy miljardów.

KRONIKA ROZPORZĄDZEŃ

Konwencja pocztowo-telegraficzna z Litwą.

Ministerjum Spraw Zagranicznych zwróciło się dnia 31 marca r. b. do litewskiego Ministra Spraw Zagranicznych Jurgutisa, zawiadamiając go, iż Ministerjum Poczt i Telegrafów gotowe jest zawrzeć z litewską Dyrekcją generalną poczt i telegrafu konwencję pocztowo-telegraficzną. Zawarcie konwencji pocztowo-telegraficznej stanowiłoby pierwszy krok w kierunku nawiązania stałych stosunków gospodarczych pomiędzy obu państwami.

Zatwierdzenie umowy polsko-gdańskiej.

W Nr. 16 Dz. U. R. P. poz. 139 ogłoszono ustawę z dnia 17 grudnia 1921 r. w przedmiocie zatwierdzenia podpisanej w Warszawie dnia 24 października 1921 r. umowy, zawartej pomiędzy Polską a Wolnem Miastem Gdańskiem celem wykonania i uzupełnienia polsko-gdańskiej konwencji z dnia 9 listopada 1920 r. W tym samym numerze Dziennika Ustaw ogłoszono protokuł o wymianie not w dniu 31 grudnia 1921 r.

Używanie białego fosforu przy wyrobie zapałek.

W Nr. 19 Dz. U. R. P. poz. 159 ogłoszono oświadczenie rządowe, iż w wykonaniu artykułu 19 aneksu 1 Traktatu między Państwami Sprzymierzonemi i Stowarzyszonemi z Polską, podpisanego w Wersalu dnia 28 czerwca 1919 r., a ratyfikowanego przez Polskę zgodnie z ustawą z dnia 31 lipca 1919 r. (Dz. U. R. P. z 1920 r. Nr. 110 poz. 728), Rząd Polski przystąpił w dniu 14 stycznia 1921 r. do konwencji międzynarodowej o zakazie używania białego (żółtego) fosforu przy wyrobie zapałek, podpisanej w Bernie d. 26 września 1906 r.

Ujednostajnienie podatku przemysłowego.

Na mocy rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 30 stycznia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 150) tekst ustawy o państwowym podatku przemysłowym, ogłoszony rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 27 stycznia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 17 poz. 140) obowiązuje na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej za rok podatkowy 1921, o ile chodzi o dodatkowy podatek przemysłowy, zaś od roku podatkowego 1922 do końca roku podatkowego 1923 na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Unifikacja b. dzielnicy pruskiej.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 19 poz. 161) Zarząd Spraw, dotyczących przemysłu i handlu na obszarze b. dzieln. pruskiej, został przekazany Ministrowi Przem. i Handlu.

Czas pracy osób zatrudnionych przy pilnowaniu.

Na mocy rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 26 stycznia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 148) czas pracy osób zatrudnionych przy pilnowaniu nie może przekraczać 12 godzin na dobę, zaś przy przesuwaniu zmian może być przedłużony najwyżej do 18 godzin.

Odpowiedzialność kolei.

Rozporządzeniem Ministra Kolei Żelaznych z dnia 22 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 155) ustalono normę odszkodowania za zaginięcie lub brak bagażu w wysokości 1000 mk. za kilogram. Równocześnie wprowadzono opłaty w wysokości 10% przewoźnego dla przesyłek nadzwyczajnych na pokrycie kosztów, połączonych z wzmocnioną ochroną podczas przewozu i przechowywania przesyłek w składach.

Zmiany i uzupełnienia taryfy przewozowej.

W Nr. 18 Dz. U. R. P. poz. 156 i 157, ogłoszono rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych: 1) z dnia 22 lutego 1922 r. o zmianach i uzupełnieniach przepisów przewozowych, stanowiących część taryfy ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt oraz 2) z d. 7 marca 1922 r. o zmianach i uzupełn. Taryfy Ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

Zakaz pracy nocnej kobiet w przemyśle.

W Nr. 19 Dz. U. R. P. poz. 158 ogłoszono oświadczenie rządowe, iż w wykonaniu artykułu 19 aneksu 1 Traktatu między Państwami Sprzymierzonemi i Stowarzyszonemi a Polską, podpisanego w Wersalu dnia 28 czerwca 1919 r., a ratyfikowanego przez Polskę zgodnie z ustawą z dnia 31 lipca 1919 r. (Dz. U. R. P. z 1920 r. Nr. 110 poz. 728). Rząd Polski przystąpił w dniu 14 stycznia 1921 r. do konwencji międzynarodowej o zakazie pracy nocnej kobiet, zatrudnionych w przemyśle, podpisanej w Bernie dnia 26 września 1906 roku.

№ 8. Adres Redakcji i Administracji: Złota 5, tel. 57-30 i 195-03.
Redaktor przyjmuje w poniedziałki, środy i piątki od godz. 5—6 po południu.

Państwowy, czy prywatny?

W toku swojego exposé sejmowego z dnia 28-go marca r. b. poruszył p. Minister Skarbu Michalski, między innemi, sprawę naszego przyszłego Banku Państwowego.

Sprawa ta, poprzednio poruszana już w dyskusji publicznej, ostatniemi czasy przestała bliżej zajmować koła fachowe, nie mówiąc już o szerszych sferach społeczeństwa. Widocznie utrwaliła się opinja, iż rzecz nie jest jeszcze „aktualna“, teoretycznie zaś, wobec mnóstwa zagadnień natury praktycznej, zajmować się nią nie warto.

Słowa Pana Ministra rozwiały to mniemanie. Oto jego słowa w zakresie omawianym:

„Jeżeli w czasie wpływu daniny do kas skarbowych nie zmarnujemy sposobności i z całą energją, planowo, jednocześnie przeprowadzimy zwiększenie dochodów i ograniczenie wydatków, zbliżymy się do celu, upragnionego przez cały naród. Zależy to tylko od nas, od rządu i od Sejmu. Na ten wypadek, gdyby w tym kierunku projektowane zamierzenia znalazły urzeczywistnienie, będziemy mogli z końcem tego roku przystąpić do utworzenia Banku Emisyjnego w formie spółki akcyjnej — z kapitałem, wniesionym przez państwo, obywateli polskich i zagranicę. W przewidywaniu, że to nastąpi, że to wielkie dzieło będzie dokonane, przewiduje po raz pierwszy budżet tegoroczny miljard marek na założenie banku biletowego“.

Jak widzimy, droga do urzeczywistnienia projektu jest otwarta. Wprawdzie uczynił Pan Minister dużo zastrzeżeń, nie jedną trudność, nie należy jednak wątpić, że obecnie raczej zbliżamy się de celu, niż się od niego oddalamy. Wobec tego, podjęcie dyskusji w sprawie banku centralnego staje się znów tematem na czasie.

Zaraz na wstępie należy zaznaczyć, iż P. Minister Skarbu w dużym stopniu sprawę wyjaśnił, oświadczając, iż nasz przyszły bank biletowy posiadać ma formę spółki akcyjnej. A zatem jedna z kwesji najbardziej spornych byłaby usunięta — nie znaczy to jednak, iżby całkowicie zniknąć miały głosy przeciwne. Przypomnieć bowiem trzeba, że w różnych państwach istnieją różne formy banków centralnych (biletowych).

Zacznijmy od postaci „czystego” banku akcyjnego, jaki posiada Anglja. Państwo określa tu jedynie sposób emisji banknotów, pozatem nie troszczy się zupełnie o sposób prowadzenia banku.

Z kolei przytoczyć można państwa, posiadające „czysty” bank państwowy, jako instytucję, będącą właściwie departamentem ministerstwa skarbu, zależną wyłącznie od rządu, kierowaną biurokratycznie, bez udziału czynników społecznych, posiadającą kapitał obrotowy, udzielony przez państwo. Taki bank centralny posiadała przed bolszewickim przewrotem Rosja; obecnie posiadają taki typ centralnej bankowej instytucji emisyjnej dwa państwa: Szwecja i Bułgarja.

Dalej idzie forma banku tak zwanego „mieszanego“. Kapitał zakładowy składają akcjonarjusze, ale właściwy zarząd jest w ręku państwa i mianowanych przez państwo urzędników. Takie banki mają: Niemcy, Francja,

Włochy, Austro-Węgry (przed wojną), oraz szereg innych państw.

Wreszcie odrębnym typem jest bank biletowy Szwajcarji, gdzie państwo jest tylko akcjonarjuszem tego banku.

Ogromna większość zarówno teoretyków, jak praktyków oświadcza się za formą banku akcyjnego, w którym państwo pełni czynności jedynie kontrolujące i nadzorcze. Przedewszystkiem utrudniona jest wtedy nadmierna emisja papierowych, niepokrytych kruszczem, lub wekslami kupieckiemi pieniędzy, wywołujących tak dobrze nam, niestety, znaną inflację, ze wszystkiemi jej zgubnemi następstwami.

Dalej—emisyjny bank akcyjny stoi bliżej społeczeństwa, lepiej i dokładniej wnika w usprawiedliwione żądania i potrzeby przemysłu i handlu, korzystając wzajemnie z rad, doświadczenia i kierowniczej pomocy kół gospodarczych swojego kraju. Taki wzajemny stosunek banku i społeczeństwa wyświadczył obu stronom duże usługi w państwie niemieckiem, w okresie przedwojennym.

W razie wojny i nieprzyjacielskiego najazdu, kapitały banku centralnego, będącego własnością państwa, mogą uledz, na mocy prawa międzynarodowego, konfiskacie przez wroga. Natomiast kapitały emisyjnej instytucji centralnej, będącej własnością spółki akcyjnej prywatnej, muszą być oszczędzone przez nieprzyjaciela. W roku 1870-ym podczas wojny prusko-francuskiej, oddział armji niemieckiej skonfiskował kapitały jednego z oddziałów Banku Francuskiego, póżniej jednak, na skutek wniesionego protestu, kapitały te zwrócił.

W końcu zaznaczyć należy, że P. Minister Skarbu przewiduje względnie nową formę wpłacenia akcyjnego kapitału naszego przyszłego banka państwowego, mianowicie udział kapitału zagranicznego.

T. W.

O działalności banków.

Niedawno przeżyty kryzys, nakłonił najwybitniejszych finansistów rumuńskich do poważnego zastanowienia się nad typem przeciętnej powojennej działalności bankowej i związanych z nią niebezpieczeństw.

Refleks tych rozważań sformułował dr. Romulus Angelescu w Anelele Bancilor, przyczem dał im wyraz tak charakterystyczny, że uważając tą sprawę za niezwykle aktualną i u nas, sądzę, że dobrze będzie powtórzyć podstawowe zasady rozumowania wspomnianego artykułu, w celu poinformowania naszych czytelników.

Na początku 1920 r., kasy wszystkich głównych banków otrzymywały tak znaczne ilości wkładów, że stały się one przyczyną troski kierowników tych instytucji. Wypłata procentów, która wytwarza stały kontakt pomiędzy posiadaczem rachunku a bankiem, wobec stałego wzrostu kosztów administracyjnych została zakwestjonowaną. Oczywiście zakwestjonowaną, o ile mówimy o normalnym typie operacji, przedwojennym, możliwa, o ile typ tej operacji podlegał zmianom.

To było motywem zasadniczym „modernizacji", która we Włoszech n. p. miała żałosny rezultat w bankructwie „Banca Italiana di Sconto".

Bezwzględnie nienaruszalna zasada solidnego prowadzenia instytucji bankowej p o s i a d a n i e o d p o w i e d n i e j i l o ś c i g o t o w i z n y w k a s i e, padła jako pierwsza ofiara nowego prądu. Kapitały banków znikły, wessane przez przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe, finansowane na ogromną skalę.

Czy banki nie mogły tego uniknąć? — zapytuje autor. Odpowiedź brzmi stanowczo tak, przyczem na dowód podaje przykład, który oczywiście przy zastosowaniu go do naszych warunków powinien podlegać odpowiednim przeliczeniom.

Bank posiada 100 miljonów kapitału zakładowego, 600 milionów wkładów różnego typu, wreszcie 150 milionów w portfelu wekslowym, który w każdej chwili może być zdyskontowanym.

Otóż kapitał ulokowany na 10% co przyszłoby bez trudu, dałby zysk brutto 10 milionów, 3% zysku na operowaniu 600 milionami, skromnie licząc, dałoby 18 miljonów. Redyskonto 4½ miliona, a do tego należałoby dodać inne operacje jak zlecenia giełdowe, inkasso i t. d. w sumie około 6 milionów. W ten sposób doszlibyśmy do ogólnej sumy zysku brutto 38½ miliona.

Autor uważa, że suma ta niewątpliwie wystarczyłaby na pokrycie wszelkich kosztów i wypłatę dywidendy. A więc głosi wreszcie, można powrócić do metod przedwojennych i umocnić przedsiębiorstwa bankowe na fundamentach granitowych, nie zaś na piasku.

Tyle o pracy pana Angelescu.

Nie mam niestety pod ręką zestawienia dotyczącego zysku brutto, do netto i do kapitału zakładowego.

Wiem natomiast jedno, że bez tego zestawienia wszelkie wywody są fikcją, taką samą jak i przykład na którym są oparte.

Jedno nie ulega wątpliwości: rację ma ten kto mówi że przedsiębiorstwom bankowym grozi niebezpieczeństwo na obranej przez nie drodze. Dowodzi tego krach we Włoszech, przesilenie w Rumunji i chociażby ów kryzys, który groził nam w kraju, gdy kurs marki się podniósł i cały finansowany przemysł przez chwile został ogarnięty przez kompletny zastój.

Pan Angelescu niestety dobrał tak niefortunne przykłady do swych słusznych dowodzeń, że raczej je zakwestjonował. Bank, któryby od swych akcji, od kapitałów powierzonych mu, wypłacał skromną dywidendę, któryby nie dążył za wszelką cenę do zachowania swego majątku w momencie powszechnego ubożenia, ten właśnie bank nie zasługiwałby na zaufanie.

Wkład pieniężny musi być oprocentowany bardzo wysoko, gdyż w tym procencie kryje się też i amortyzacja różnicy, pomiędzy sumą włożoną, a sumą odebraną, taką samą, jeno mniej wartościową.

Bank nie może opierać się na operacjach czysto finansowych, gdyż obracałby jedynie gotówką, która ciągle jak dotąd traciła swą wartość. Bank musi zdobywać wartości realne, w formie udziałów w finansowanym handlu i przemyśle.

Jedno jest tylko wielkie „ale“.

Rzucając się na operacje przemysłowo-handlowe, banki wypełniają zobowiązanie wobec tych, którzy powierzyli im swe fundusze, lecz zaciągają nowe w stosunku do nowych swych kontrahentów. Począwszy od tego momentu muszą pamiętać, że wobec spadku waluty i prawie pewności podniesienia się jej, kryzys przemysłowy jest nieuchronny i na ten moment musi być przygotowana inna rezerwa, niż tylko pomoc rządu, która ostatecznie przy zmianie kursu polityki może zawieść!

Bank, który o tej rezerwie nie myśli i szafuje na prawo i lewo pieniędzmi, tylko dlatego że jakiś interes jest dobry, upaść musi.

To należy podkreślić z całym naciskiem, aby skorzystać z doświadczenia naszych sąsiadów.

Tadeusz Garczyński.

Bank Centralny T. A. w Poznaniu.

Dnia 28 marca r. b. odbyło się zwyczajne walne zebranie akcjonarjuszów Banku Centralnego T. A. w Poznaniu. Reprezentowane było przeszło $^2/_3$ kapitału zakładowego.

Zebranie zagaił prezes Rady Nadzorczej p. K. Leporowski z Środy. Po skonstantowaniu prawomocności zebrania zdawał sprawozdanie z czynności banku w roku 1921 p. dyr. Miśkiewicz. Obrót ogólny wynosił 4 miljardy marek przy 5 miljonach marek kapitału zakładowego. Wkłady wzrosły do 70 miljonów marek.

Z czystego zysku wynoszącego 3.500.000 mk. postanowiono wydzielić 15% dywidendy i 10% bonus razem 25%. Do funduszów rezerwowych przekazano 200.000 marek, na daninę odpisano 1 miljon mk., na cele dobroczynne przeznaczono przeszło 100.000 mk.

Wobec znacznego zwiększenia się operacji banku i wynikającej stąd niewspółmierności kapitałów własnych do obcych, postanowiono podwyższyć kapitał zakładowy banku do 10 miljonów marek przez wypuszczenie 5 tysięcy akcyj tysiącmarkowych. Każda akcja pierwszej, drugiej i trzeciej emisji uprawnia do nabycia jednej nowej akcji po kursie 115%.

Do Rady Nadzorczej wybrano ponownie p. Józefa Klewenhagena z Poznania.

Bank Międzynarodowy w Warszawie.

Dnia 31 marca odbyło się Walne Zgromadzenie Akcjonarjuszów Banku Międzynarodowego w Warszawie pod przewodnictwem Prezesa Rady, Aleksandra ks. Druckiego-Lubeckiego. Zarząd przedstawił bilans, który został zatwierdzony jednogłośnie, poczem na wniosek Komisji Rewizyjnej Zgromadzenie udzieliło pokwitowania Radzie i Zarządowi. Obroty w roku operacyjnym przekroczyły sumę 40 miljardów, wkłady wynoszą przeszło 300 miljonów marek, a zysk czysty wyniósł 35.596.000 mk. Z zysków przeznaczono na dywidendę 18%, na cele społeczne mk. 450.000, resztę, po przyznaniu tantjem dla władz i pracowników, przelano na kapitał zapasowy, tak że obecnie kapitał zakładowy wraz z rezerwami wynosi 157.153.548 mk. W wyniku wyborów uzupełniających do składu Zarządu weszli pp. Marek Badior (Prezes Zarządu i Dyrektor Zarządzający), Franciszek ks. Radziwiłł (Wice-Prezes), Leon Grohman, Edward Narzymski i Józef Sakson. Ogólne Zebranie wyraziło uznanie Zarządowi oraz pracowniom.

KRONIKA GIEŁDOWA

W okresie sprawozdawczym (10/4—24/4) obroty na giełdzie warszawskiej były dość ograniczone, co poczęści przypisać należy okresowi świątecznemu. Marka polska w stosunku do walut zagranicznych nie wykazała większych zmian kursowych i jak zresztą zauważyć można od początku bieżącego miesiąca, kurs się ustalił. Wyjątek stanowiła marka niemiecka, która zaraz po świętach poczęła okazywać tendencję coraz mocniejszą. Przyczyna tego zjawiska tkwi, jak przypuszczać należy, w niedawno zawartym układzie Sowietów z Niemcami oraz wzmożonym popycie na markę niemiecką, wywołanym potrzebą pokrycia faktur za sprowadzone z Niemiec towary.

Zestawienie kursów walut zagranicznych:

	10/4	*19/4*	*22/4*
Dolary Stan. Zjedn. .	3830	3885	3850
Franki francuskie . .	353	361	357
Funty sterl.	16925	17125	17025
Marki niemieckie . .	12,55	13,17½	14,40
Korony austrjackie .	50	50	51

Z metali złoto w dalszym ciągu obniżyło się w cenie.

Zapłacono za rubla w złocie Mk. 1870, w srebrze — Mk. 1070.

W dziedzinie akcji faworyzowano cukrowe i węglowe, a to wskutek oczekiwanego przewalutowania, wobec czego podrożały o Mk. 6000 na sztuce. Na akcje Tow. „Bracia Jabłkowscy" popyt był kolosalny, to też popędzono kurs z 1450 na 1810, pod koniec jednak obniżył się do 1700. Również interesowano się akcjami Modrzejowskich Zakładów Górn.-Hutn., które podniosły się o 40%. Dla akcji Tomaszowskiej Fabr. Sztucz. Jedwabiu, Kijewski i Scholtze oraz Cementowni „Wysoka" panowała mocna tendencja. Nabyto partję niedawno wprowadzonych do ceduły giełdowej akcji „Polskiej Centrali Handlowej" po kursie Mk. 1200.

Dla reszty akcji usposobienie było niejednolite, przeważało jednak słabsze, zwłaszcza dla Starachowickich, choć niczem nieusprawiedliwione.

Z bankowych akcji największym popytem cieszyły się Handlowe, które z dnia na dzień podnosiły się w cenie.

Listy zastawne tak Ziemskie jak i Miejskie nie budziły zainteresowania, to też nie wiele dokonano obrotów. Natomiast w dalszym ciągu poszukiwane są listy przedwojenne. Za 5% Miejskie zapłacono Mk. 1875, zaś za 4½% Ziemskie żądano Mk. 2300 przy chęci płacenia Mk. 2100.

Obligacje magistrackie w słabym ruchu przy tendencji utrzymanej.

W końcu zaznaczyć wypada, iż w ostatnich dniach poszukiwane były ruble „carskie" w większych i mniejszych odcinkach. Podobno za pięćsetrublowe banknoty płacono po za giełdą Mk. 225, lecz urzędowych tranzakcji nie dokonano.

Usposobienie końcowe: dla marki niemieckiej — mocne, dla innych walut zagranicznych — bez zmiany, dla akcji — niejednolite i dla papierów procentowych—stałe.

Empol.

OSTATNIE KURSY DEWIZ NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH.

PARYŻ: Londyn 47.08, Nowy York 10.67, Szwajcarja 207.71, Berlin 4.10, Warszawa 0.27.

LONDYN: Paryż 47.08, Nowy York 441, Szwajcarja 22.66, Wiedeń 33231, Berlin 11.30, Warszawa 16752.

NOWY-YORK: Paryż 9.38, Londyn 4.37⅞, Szwajcarcja 19 47, Berlin 0.39, Warszawa 0.026.

ZURICH: Paryż 47.92½, Londyn 22.73½, Nowy York 514.25, Berlin 1.98, Warszawa 0.13⅞.

GDAŃSK: Paryż 2362.40, Londyn 1126.15, Nowy York 255.26, Warszawa 6.69.

SPÓŁKI NOWOPOWSTAJĄCE.

Dom Rolniczy, Fabryka Maszyn i Odlewnia Żelaza H. Mühsam. Siedziba we Włocławku. Kapitał zakładowy Mk. 30 miljonów, podzielonych na 3000 akcji po Mk. 10,000 wart. nom. Założyciele: Hugo, Otto i Wiktor Mühsamowie.

Polska Fabryka Przetworów chemicznych z Drzewa. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy Mr. 10 miljonów, podzielonych na 10 tysięcy akcji po Mk. 1000 wart. nom. Założyciele: Kazimierz Smoleński, Bolesław Nowakowski i Kazimierz Gabell.

Gnaszyńskie Zakłady Ceramiczne. Siedziba w Częstochowie. Kapitał zakładowy Mk. 20 miljonów, podzielonych na 20 tysięcy akcji po Mk. 1000 wart. nom. Założyciele: Maurycy i Salomon Kornbergowie oraz Zygmunt i Roman Markowiczowie.

Towarzystwo Przemysłu Włókienniczego w Zgierzu „Lana“. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy Mk. 60 miljonów, podzielonych na 60 tysięcy akcji po Mk. 1000 wart. nom. Założyciele: Henryk Lipski, Bolesław Szkopowski i Antoni Wysocki.

Zakłady Młynarskie i Przemysłu Zbożowego „Kłos“. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy Mk. 25 miljonów, podzielonych na 25 tysięcy akcji po Mk. 1000 wart. nom. Założyciele: Jacek Bobiński, Franciszek Kotowicz, Wacław Iwaszkiewicz i Konrad Dynowski.

„Gwarek“ Spółka Akcyjna dla Handlu Hurtowego w Olkuszu. Siedziba w Olkuszu. Kapitał zakładowy Mk. 14,850,000, podzielonych na 2970, po Mk. 5000 wart. nom. Założyciele: Kazimierz Arkuszewski, Franciszek Jeziorański, Kazimierz Tacikowski, Bolesław Jasiński, Józef Ryszkiewicz, Jan Pilewicz i Aleksander Machnicki.

Fabryka Przetworów Owocowych „Owoc“ w Myślenicach. Siedziba w Myślenicach. Kapitał zakładowy Mk. 10 miljonów, podzielonych na 20 tysięcy akcji po Mk. 500 wart. nom. Założyciele: Andrzej Średniawski, Stanisław Matuziński, Artur Loret, Tadeusz Skowroński, Mieczysław Skoda, Wacław Kondr, Tadeusz Gedroyć i Piotr Kula.

Fabryka Lin Drucianych Meyerhold i S-ka. Siedziba w Sosnowcu. Kapitał zakładowy Mk. 25 miljonów, podzielonych na 25 tysięcy akcji po Mk. 1000 wart. nom. Założyciele: Jan i Tadeusz Meyerholdowie oraz Artur Brzozowski.

Na mocy zezwolenia p. Ministra Przemysłu i Handlu ogłoszoną została publiczna subskrypcja na akcje Spółki Akcyjnej pod firmą: *„Oko“ Centralna Europejska Wytwórnia Kinematografu Amatorskiego inż. Prószyńskiego,* mająca na celu eksploatowanie ostatnich wynalazków inż. Prószyńskiego z dziedziny kinematografji. Założyciele: Polski Bank Przemysłowy we Lwowie, Józef Beck, Antoni Ciszewski, inż. Henryk Hozer, Dr. Jerzy Loth i inż. Kazimierz Prószyński.

SPÓŁKI POWIĘKSZAJĄCE KAPITAŁ ZAKŁADOWY.

„Tri", Towarzystwo Robót Inżynierskich—o mk. 35 miljonów drogą wypuszczenia 10,000 akcji po mk. 1000, 3000 po mk. 5000 i 1000 po mk. 10000 wart. nom. Posiadaczom akcji poprzednich emisji służy prawo otrzymania dwóch nowych na każdą starą akcję po cenie emisyjnej mk. 1400 plus 6% od 31/XII 1921 roku i wszelkie koszty w terminie do 6-go maja r. b.

„Albertyn" Zakłady Wyrobów z Drzewa — o mk. 25 miljonów drogą wypuszczenia 25 tysięcy akcji po mk. 1000 wart. nomin. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy właścicielom akcji emisji poprzedniej w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 1100.

Tow. Akc. Przechow. i Transportowania Mebli i Towarów z Udzielaniem Poż. A. Wróblewski i S-ka—o mk. 5,568,000 drogą przeszacowania wartości majątku Spółki. Dotychczasowi akcjonarjusze otrzymują wzamian jednej akcji na rub. 250 piętnaście akcji po mk. 500 wart. nom.

Zakłady Przędzalniczo - Tkackie w Krośnie—o mk. 40 miljonów drogą wypuszczenia 80 tysięcy akcji II-ej emisji po mk. 500 wart. nom. Z powyższych akcji mają prawo otrzymać założyciele 40 tysięcy sztuk w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie nominalnej. Pierwszeństwo do nabycia 35 tysięcy akcji służy właścicielom akcji I em. w stosunku jednej nowej na dwie dawne po cenie emisyjnej mk. 650 z doliczeniem 5% od 10/II 1921 roku oraz mk. 40 na koszty. Pozostałe 5 tysięcy akcji II emisji będą przydzielone na mocy osobnej uchwały Rady Nadzorczej po cenie nie niższej od ceny emisyjnej.

Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe Józef Zeydler i S-ka—o mk. 270 miljonów drogą wypuszczenia 540 tysięcy akcji II em. po mk. 500 wart. nomin. Akcje nowej emisji będą użyte przedewszystkiem na pokrycie szacunku: dóbr ziemskich, fabryki i kopalni „Bliżyn" w pow. Koneckim położonych i dóbr ziemskich i cegielni „Łopatki" w pow. Puławskim położonych. Na pozostałe akcje prawo pierwszeństwa służy właścicielom akcji I em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 650.

Tow. Akc. Portland-Cementu „Łazy" — o mk. 31,200,000 drogą przeszacowania książkowej wartości majątku Spółki i wydania akcjonarjuszom za każdą akcję 250-rublową przestemplowaną na mk. 2750 po 25 akcji po mk. 500 wart. nom. oraz — o dalsze mk. 20 miljonów drogą wypuszczenia 40 tysięcy akcji po mk. 500 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy właścicielom akcji poprzednich emisji w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 600.

Fabryka Zabawek i Galanterji drzewnej „Wiór"—o mk 82 miljony drogą wypuszczenia 82 tysięcy akcji po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia nowej emisji służy właścicielom akcji poprzedniej emisji w stosunku trzech nowych na dwie dawne akcje po cenie nominalnej, czyli razem 27 tysięcy akcji, następnie 16,667 akcji przeznacza się dla magistratu m. Suwałk za odstąpione wkłady rzeczowe po cenie emisyjnej mk. 1200 oraz resztujące 38,333 akcje i nierozebrane przez dotychczasowych akcjonarjuszów Zarząd rozprzeda według swego uznania po cenie nie niższej mk. 1200.

Syndykat Rolniczy Warszawski—o mk. 126,445,000 drogą wypuszczenia 126,445 akcji II em. po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji II em. służy właścicielom akcji I em. w stosunku 8 nowych (1 imienna i 7 na okaziciela) na 5 dawnych po cenie emisyjnej mk. 1300 za akcję imienną i mk. 1500—na okaziciela. Pozostałe 8757 akcji imiennych jak również akcje nierozebrane przez dawnych akcjonarjuszów przydzielone będą według uznania Rady Zarządzającej po cenie nie niższej od emisyjnej.

Łódzka fabryka Kapeluszy dawniej Herman Schlee w Łodzi—o mk. 6 miljonów drogą wypuszczenia 600 akcji II em. po mk. 10,000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji II em. służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku jednej nowej na jedną dawną akcję po cenie emisyjnej mk. 15,000 w terminie do 20-go maja r. b.

M. Leszczyński i S-ka Chemiczna Fabryka Atramentu w Warszawie—o mk. 93 miljony drogą wypuszczenia 93 tysięcy akcji II em. po mk. 1000 wart. nom. w trzech serjach, z których dwie pierwsze po mk. 35 miljonów każda i trzecia na mk. 23 miljony. Pierwszeństwo do nabycia akcji II em. służy właścicielom akcji I em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie nominalnej.

Towarzystwo Akcyjne Łódzkiej Fabryki Nici—o mk. 35,680,000 drogą przewalutowania książkowej wartości majątku Spółki i wydanie akcjonarjuszom wzamian każdej akcji po rubli 500 — dwóch nowych po mk. 5000 wart. nom.

Ziemski Bank Kredytowy we Lwowie—o mk. 315 miljonów drogą wypuszczenia 1,125,000 akcji IX em. po mk. 280 wart. nom Dawni akcjonarjusze mają prawo pierwszeństwa do nabycia trzech nowych na cztery dawne akcje po cenie mk. 450 oprócz kosztów i 5% od 1/I 1922 r. w terminie do 15 maja r. b.

„Fanto"—o mk. 18 miljonów drogą wypuszczenia 90 tysięcy akcji II em. po mk. 200 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy właścicielom I em. w stosunku trzech nowych na jedną dawną akcję po cenie nominalnej w terminie do 14 maja r. b.

Bank Handlowo - Przemysłowy Tow. Akc. w Grodzisku—o mk. 8 miljonów drogą wypuszczenia 3 tysięcy akcji po mk. 1000 oraz 1 tysiąca akcji po mk. 5000 wart. nom. Dotychczasowym akcjonarjuszom służy prawo pierwszeństwa do otrzymania dwóch nowych akcji za jedną starą po cenie emisyjnej mk. 1250 w terminie do 1 lipca roku bież.

Lwowskie T-wo Akcyjne Browarów — o mk. 24 miljony drogą wypuszczenia 48 tysięcy akcji po mk. 500 wart. nom. Dotychczasowym akcjonarjuszom służy prawo pierwszeństwa do nabycia nowej emisji w stosunku za jedną starą jedną nową akcję po kursie mk. 5000 oraz za dwie stare jedną nową po kursie mk. 12,000 w terminie do 11 maja r. b.

Bank Ziem Kresowych—o mk. 50 miljonów drogą wypuszczenia 50 tysięcy akcji II em. po mk. 1000 wart. nom. Dotychczasowym akcjonarjuszom służy prawo do otrzymania na jedną dawną jedną nową akcję po cenie emisyjnej mk. 1150 w terminie do 15 maja r. b.

Bank Kredytowy w Warszawie—o mk. 50 miljonów drogą wypuszczenia 50 tysięcy akcji VII em. po mk. 1000 wart. nom. Dotychczasowym akcjonarjuszom służy prawo otrzymania jednej nowej na każde trzy dawne akcje po cenie emisyjnej mk. 2200 do 16 maja r. b.

Spółki akcyjne zwołujące zebrania ogólne.

Wielkopolska Fabryka Samochodów (dawniej St. Brzeski w Poznaniu) — zwyczajne na 18 maja r. b. o g. 5 pp. w sali Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu, plac Wolności № 15.

Tow. Akc. dla Przemysłu Spirytusowego i Chemicznego w Krakowie — zwyczajne na 6 maja r. b. o g. 3 pp. w biurze Towarzystwa w Łańcucie

Sp. Akc. Handlowo-Przemysłowa „W. Bednawski" — nadzwyczajne na 4 maja r. b. o g. 5 pp. w sali posiedzeń Banku Zjednoczonych Ziem Polskich w Warszawie, Plac Napoleona Nr. 7.

SpółkaAkc.Importowo-Eksportowa „Agrumaria" — nadzwyczajne w drugim terminie na 12 maja r. b. o g. 4 pp. w lokalu Spółki w Warszawie, ul. Szczygla Nr. 12.

Radziwiłł, Wimmer i Żeleńscy Spółka Akcyjua dla Wyrobów z Gliny i Piasku we Lwowie — zwyczajne na 18 maja r. b. o g. 4 pp. w sali posiedzeń Banku Dyskontowego Warszawskiego, Oddział we Lwowie, ul. 3 Maja Nr. 14.

Sp. Akc. Eksploatacji Soli Potasowych — zwyczajne na 2 maja r. b. o g. 11 rano w lokalu Spółki we Lwowie, pl. Smolki Nr. 5.

Tow. Akc. Elektrowni Sosnowieckiej — zwyczajne na 2 maja r. b. o g. 10 rano w lokalu Sp. Akc. „Siła i Światło" w Warszawie, ul. Mazowiecka Nr. 1.

Fabryka Kapeluszy w Częstochowie — zwyczajne na 5 maja r. b. o g. 11 rano w lokalu Zarządu w Częstochowie, ul. Spadek Nr. 19.

Bank dla Elektryfikacji Polski — nadzwyczajne na 4 maja r. b. o g. 5 pp. w lokalu Banku w Warszawie, ul. Senatorska Nr. 18.

Tow Akc. Budowy i Prowadzenia Hotelów w Warszawie — zwyczajne na 16 maja r. b. o g. 7 wiecz. w biurze Zarządu w Warszawie, hotel „Bristol".

Tow. Zakładów Metalowych B. Hantke — nadzwyczajne na 4 maja r. b. o g. 4 pp. w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Srebrna Nr. 9.

Tow. Akc. Przemysłu Metalurgicznego w Polsce w Nowo-Radomsku — zwyczajne na 10 maja r. b. o g. 9½ rano w siedzibie Towarzystwa w Paryżu, ul. Saint Lazare Nr. 91.

Komisja Likwidacyjna Tow. Akc. Odlewni Czcionek, Drukarni i Litografji S. Orgelbranda Synów — nadzwyczajne na 6 maja r. b. o g. 3 pp. w lokalu Banku Handlowego w Warszawie, ul. Traugutta Nr. 4.

Sp. Akc. Fabryki Wagonów „Wagon" — nadzwyczajne na 9 maja r. b. o g. 5 p. p. w lokalu Banku Kredytowego w Warszawie, ul. Mazowiecka Nr. 9.

Herm. Löhnert Bromberger Maschinenbau - Anstalt — zwyczajne na 6 maja r. b. o g. 9½ rano w lokalu Towarzystwa w Bydgoszczy, ul. Generała Bema Nr. 10.

Syndykat Koszykarski w Krakowie — nadzwyczajne na 6 maja r. b. o g. 5 p. p. w lokalu własnym w Krakowie, ul. Florjańska Nr. 32.

Pabjanicka Fabryka Papieru „Rob. Saenger" — zwyczajne na 10 maja r. b. o g. 5 p. p. w biurze Zarządu w Warszawie, ul. Długa Nr. 28.

Zakłady Chemiczne „Atom" — zwyczajne na 9 maja r. b. o g. 6 p. p. w lokalu Stowarzyszenia Techników w Warszawie, ul. Czackiego Nr. 3.

Tow. Akc. „Płótno" w Poznaniu — zwyczajne na 5 maja r. b. o g. 3½ p. p. w sali Izby Handlowej w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego Nr. 3.

Centrala Rolników Tow. Akcyjn. w Poznaniu — zwyczajne na 12 maja r. b. o godz. 11 i pół przed południem na salce dawnego Hotelu Rzymskiego w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego Nr. 22.

Częstochowskie Zakłady Wyrobów Włókienniczych „Stradom" — zwyczajne na 13 maja r. b. o g. 5 p. p. w biurze Zarządu w Warszawie, ul. Moniuszki Nr. 2.

Bydgoska Fabryka Cygar — zwyczajne na 6 maja r. b. o g. 7 wiecz. w hotelu pod Orłem w Bydgoszczy.

Stowarzyszenie Rolnicze w Mławie — nadzwyczajne na 6 maja r. b. o g. 2 p. p. w siedzibie Lutni Mławskiej w Mławie.

Bank Przemysłowców Polskich — zwyczajne na 11 maja r. b. o g. 5 p. p. w gmachu Stowarzyszenia Techników w Warszawie, ul. Czackiego Nr. 5.

Tow. Akc. „Wiktor Matyjewicz" — zwyczajne na 6 maja r. b. o g. 5 p. p. w biurze Zarządu w Warszawie ul. Grzybowska Nr. 37.

Bank Kupiecki Łódzki. — zwyczajne na 4 maja r. b. o g. 6 p. p. w lokalu Banku w Warszawie, ul. Wierzbowa Nr. 8.

Dom Towarowy Bracia Jabłkowscy w Warszawie — nadzwyczajne na 4 maja r. b. o g. 4 p. p. w lokalu Stowarzyszenia Kupców Polskich w Warszawie, ul. Szkolna Nr. 10.

Polska Drukarnia w Białymstoku — zwyczajne na 4 maja r. b. o g. 3 p.p. w lokalu Zarządu w Białymstoku, ul. Warszawska Nr. 61.

„Siła i Światło" — zwyczajne na 2 maja r. b. o g. 4 p. p. w gmachu Stowarzyszenia Techników w Warszawie, ul. Czackiego Nr. 3/5.

Poznańska Spółka Drzewna — zwyczajne na 2 maja r. b. o g. 5 p. p. w lokalu Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu, Plac Wolności Nr. 15.

Polfilma — nadzwyczajne na 5 maja r. b. o g. 5 p. p. w lokalu własnym w Warszawie, ul. Moniuszki Nr. 11.

Polska Nafta — zwyczajne na 10 maja r. b. o g. 6 p. p. w lokalu własnym w Warszawie, ul. Chmielna Nr. 10.

Warszawskie Zakłady Przemysłowe Wyrobu Drożdży Prasowanych, Słodu i Spirytusu — zwyczajne na 2 maja r. b. o g. 5 p. p. w biurze Zarządu w Warszawie, ul. Marszałkowska Nr. 117

Sp. Akc. Zakładów Wyrobów Metalowych, Konrad Jarnuszkiewicz i S-ka — zwyczajne na 11 maja r. b. o g. 6 p p. w biurze Zarządu w Warszawie, ul. Grzybowska Nr. 25.

Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń „Snop" — zwyczajne na 13 maja r. b. o g. 5 p. p. w lokalu Towarzystwa w Warszawie, ul. Traugutta Nr. 3.

Tow. Akc. „Elektryczność" — nadzwyczajne na 10 maja r. b. o g. 2 p. p. w biurze Zarządu w Warszawie, ul. Czackiego Nr. 18.

Warszawskie Laboratorjum Chemiczne — zwyczajne na 4 maja r. b. o g. 5 p. p. w biurze Zarządu T-wa w Warszawie, ul. Złota Nr. 61.

Zakłady Przemysłowo-Ogrodnicze „Marynin" — zwyczajne na 5 maja r. b. o g. 6 p. p. w Warszawie, ul. Piękna Nr. 21 m. 5.

Towarzystwo Cukrowni „Brześć Kujawski" — nadzwyczajne na 18 maja r. b. o g. 8 wiecz. w lokalu Związku Zawodowego Cukrowni b. Królestwa Polskiego w Warszawie, ul. Krakowskie Przedm. Nr. 7.

Opatowsko-Sandomierska Rolna Sp. Akc. w Ostrowcu — nadzwyczajne na 6 maja r. b. o g. 11 rano w lokalu Związku Ziemian w Opatowie.

Częstochowska Fabryka Igieł i Wyrobów Metalowych — zwyczajne na 6 maja r. b. o g. 6 p. p. w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie, ul. Daniłowiczowska Nr. 2.

Sp. Akc. Przemysłu Włókienniczego I. Smorzyński, F. Miłobędzki i J. Malewski — zwyczajne na 12 maja r. b. o g. 5 p. p. w biurze Zarządu Spółki w Warszawie, Aleje Jerozolimskie Nr. 25.

Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń — zwyczajne na 15 maja r. b. o g. 3 p. p. w sali sesjonalnej Rady Zarządzającej w Warszawie, ul. Jasna Nr. 4.

Bank Zjednoczonych Ziem Polskich — zwyczajne na 9 maja r. b. o godz. 6 p. p. w lokalu Banku w Warszawie, Plac Napoleona Nr. 7.

Komisja Likwidacyjna Kieleckiego Tow. Akc. Sztucznych Nawozów i innych przetworów chemicznych w Kielcach — nadzwyczajne na 15 maja r. b. o g. 5 p. p. w lokalu fabryki w Kielcach.

RÓŻNE.

Bank angielski zniżył stopę procentową od dyskonta z $4^1/_2\%$ na $4^0/_0$.

Polski Bank Emigracyjny uzyskał prawa banku dewizowego.

Bank Dyskontowy w Bydgoszczy otworzył oddział w Nowem (Pomorze).

Bank Zjednoczenia w Poznaniu otworzył oddziały w Katowicach i Toruniu.

Akcje Polskiej Centrali Handlowej zostały dopuszczone do obrotów na Giełdzie Pieniężnej w Warszawie.

Akcje Banku Centralnego w Poznaniu I—III em. zostały dopuszczone do obrotów na Giełdzie Pieniężnej w Poznaniu.

Akcje Banku Kwilecki, Potocki i S-ka VII em. zostały dopuszczone do obrotów na Giełdzie Pieniężnej w Poznaniu.

Hurtownie Skór w Poznaniu zostały dopuszczone do obrotów na Giełdzie Pieniężnej w Poznaniu.

Towarzystwo Kredytowe Przemysłu Polskiego rozpoczęło już wydawanie pożyczek pod zastaw nieruchomości, maszyn i urządzeń fabrycznych w $7^0/_0$ listach zastawnych w walutach obcych.

Bank Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu zamienia świadectwa tymczasowe na oryginalne akcje X em.

Tow. Akc. „Fema“ zamienia świadectwa tymczasowe na akcje oryginalne.

Bank Dyskontowy w Bydgoszczy zamienia świadectwa tymczasowe na akcje oryginalne V em.

Olkuskie Towarzystwo Akcyjne Przemysłu żelazno-metalowego uzyskało zezwolenie pp. Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu na zmianę nazwy na *„Wolbrom“ Fabryka Wyrobów Gumowych, Spółka Akcyjna w Wolbromiu* i nowy statut Spółki został zatwierdzony 10 marca roku bież.

Towarzystwo Akcyjne Olkuskie Zakłady Wyrobów tłoczonych i emaljowanych „Westen“ uzyskało zezwolenie pp. Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu na zmianę nazwy na *„Olkusz“ Fabryka Naczyń emaljowanych, Spółka Akcyjna w Olkuszu* i nowy statut Spółki został zatwierdzony 10 marca r. b.

Emil Kuźnicki. Fabryka Tektury Dachowej, Produktów Chemicznych i Asfaltu w Oświecimiu wypłaca dywidendę za rok 1921 w wysokości mk. 400 od akcji.

Bank Towarzystw Spółdzielczych wypłaca dywidendę za 1921 r. w stosunku $25^0/_0$, t. j. od akcji pierwszych 4 em. po mk. 250 i od akcji 5 em. po mk. 125.

Bank Centralny w Poznaniu wypłaca dywidendę za 1921 r. w stosunku $25^0/_0$.

„Agrad“ (Złączone Cegielnie Augustowo-Gradowice) wypłaca dywidendę za 1921 r. w wysokości $33^0/_0$, t. j. po mk. 330 od akcji tysiąc markowej I i II em.

Fabryka Porcelany i Wyrobów Ceramicznych w Ćmielowie wypłaca dywidendę za 1921 r. w stosunku $20^0/_0$, t. j. po mk. 200 od akcji.

Bank Międzynarodowy w Warszawie wypłaca dywidendę za 1921 r. w stosunku $18^0/_0$ t. j. Mk. 90 od akcji I i II em.

Bank Mieszczaństwa Polskiego w Poznaniu wypłaca dywidendę za 1921 r. w stosunku $20^0/_0$ t. j. Mk. 100 za 6 miesięcy od akcji tysiącmarkowej.

Hurtownia Drzewa „Wisła“ wypłaca dywidendę za 1921 r w stosunku $50^0/_0$.

Tow. Akc. „Juta“ w Poznaniu wypłaca dywidendę za 1921 r. w stosunku $40^0/_0$.

Polskie Zakłady Garbarskie w Krakowie wypłacają dywidendę za II półrocze 1921 r. w wysokości $20^0/_0$ od wart. nom.

Fabryka Przetworów Tłuszczowych w Trzebini wypłaca dywidendę za 1921 r. po Mk. 105 od akcji.

Fabryka Samochodów „Automotor we Lwowie wypłaca dywidendę za 1921 r. po Mk. 125 od akcji I em. oraz Mk. 75 od akcji II em.

Tow. Akc. Fabr. Cukru i Raf. „Michałów“ wypłaca dywidendę za 1920/21 r. od akcji uprzywilejowanej po Mk. 132.50 i od akcji zwykłych po Mk. 102.50.

S. W. Niemojowski, fabryka papieru i wyrobów z papieru w Bielsku wypłaca dywidendę za 1921 r. $9^0/_0$ w stosunku rocznym t. j. po Mk. 60 od akcji.

Zakłady Mechaniczne i Odlewnia „Rohn Zieliński i S-ka“ wypłacają dywidendę za 1920/21 r. od akcji I em. po Mk. 110 i od II em. po Mk. 55.

Bank Handlowo - Przemysłowy w Grodzisku wypłaca dywidendę za 1921 r. w stosunku $30^0/_0$ t. j. po Mk. 225 za akcję (za 9 mies.).

Tow. Akc. „Samodział“ w Poznaniu wypłaca dywidendę za 1921 r. w stosunku 20 $^0/_0$

*

Doszło do naszej wiadomości, że na posiedzeniu Rady Nadzorczej Wielkopolskiej Fabryki Samochodów Tow. Akc. dawniej St. Brzeski w Poznaniu zbadano i przyjęto od Zarządu bilans z a1921 rok. Wynik działalności T-wa mimo wielce utrudnionych warunków ekonomicznych wypadł bardzo korzystnie. Walnemu Zebraniu, które odbędzie się 18 maja b. r. zostanie przedłożona propozycja podziału zysku do uchwały — mianowicie, by udzielić akcjonarjuszom 25% dywidendy, oprócz tego na każde 2 akcje I. emisji, jak również na każde 4 akcje II em. — jedną gratisową akcję nowej III emisji.

*

Ruble sowieckie. Od 1 maja r. b w Rosji i na Ukrainie obowiązywać będą nowe ruble z 1922 r. (rub. 1 nowy równa się rub. 10.000 dotychczasowym).

LOSOWANIA

4% Państwowa Pożyczka Premjowa z 1920 r. (Miljonówka)

Ciągnienie z dnia 15 kwietnia 1922 r.
№ 4589735

Ciągnienie z dnia 22 kwietnia 1922 r.
№ 808442

Wypłata po mk 1000000 natychmiast.

5% **Listy Zastawne Towarzystwa Kredytowego m. Kielc.**

Ciągnienie z dnia 27 marca 1922 roku.

Po **2160** Marek (**1000** Rb). N. 363.
Po **1080** Marek (**500** Rb). N. 106.
Po **540** Marek (**250** Rb). N. 170 399
Po **216** Marek (**100** Rb). N. 26 42 93 120 168 169 171 206 236 247 252 265 298 337 340 357 382 395 419 462 488 508 514 524 532 542 565 566 603 611 616 621 628 634 640 654 661 673 684 709 742 758 788 805 831 880 891 1006 032 119 120 130 135 136 139 157 159 160 161 177 227 232 242 254 292 303 304 363 409 424 433 442 444 447 479 496 501 513 524 560 570 572 582 588 609 611 620 628 632.

Wypłata od dnia 14 lipca 1922 roku.

Holenderska Pożyczka Premjowa po Fl. 15 z 1904 r.

16 stycznia 1922 r. wylosowano do amortyzacji **40** serji:

976 7173 11157 11282 13169 16572 18916 25561 26389 26673 28424 28776 32975 35156 37576 37993 38221 38740 40428 41486 41761 45616 45621 49385 50320 54519 55441 56525 59166 60017 61081 64842 66551 67109 68262 70234 70494 70853 70862 70982.

15 lutego 1922 r. ciągnienie wygranych:

Po **48000** Fl. S. **45616** N. 18.
Po **4800** Fl. S. **18916** N. 28.
Po **1200** Fl. S. **70862** N. 16.
Po **480** Fl. S. **16572** N. 31, S. **26673** N. 14, S. **28776** N. 39, S. **37576** N. 14, S. **41486** N. 6.
Po **240** Fl. S. **7173** N. 8, S. **18916** N. 15, S. **28776** N. 25, S. **40428** N. 7, S. **41486** N. 32, S. **59166** N. 48, S. **60017** N. 50, S. **61081** N. 13, S. **67109** N. 50, S. **70234** N. 6.

Po **120** Fl. S. **976** N. 45 47, S. **7173** N. 17 21, S. **11157** N. 26, S. **11282** N. 11 30, S. **13169** N. 9, S. **18916** N. 20 49, S. **25561** N. 34 39, S. **26389** N. 44, S. **28424** N. 20, S. **32975** N. 31, S. **37576** N. 15, S. **37993** N. 33, S. **38740** N. 27, S. **40428** N. 25 39, S. **41761** N. 3 46, S. **49385** N. 19, S. **50320** N. 38, S. **56525** N. 50, S. **60017** N. 23 42 S. **61081** N. 1 5 49, S. **64842** N. 5 26 37, S. **66551** N. 19 27, S. **68262** N. 16, S. **70234** N. 49, S. **70853** N. 10, S. **70862** N. 3, S. **70982** N. 20.

Po **48** Fl. S. **976** N. 27 32 34, S. **11157** N. 29 30, S. **11282** N. 46 49, S. **13169** N. 17 40, S. **16572** N. 49, S. **18916** N. 3 5 44, S. **25561** N. 15 47, S **26389** N. 42, S. **26673** N. 12 25, S. **28424** N. 24 29 36, S. **28776** N. 1, S. **35156** N. 11 19. S. **37576** N. 4, S. **37993** N. 16 25, S. **38221** N. 8 28 48, S. **38740** N. 14 15 34, S. **40428** N. 1 15 50, S. **41486** N. 2 10 28 39 43, S. **41761** N. 2 49, S. **45616** N. 6 13 29 33, S. **45621** N. 25, S. **49385** N. 30, S. **54519** N. 4, S. **55441** N. 5 33, S. **56525** N. 3 11, S. **59166** N. 49, S. **60017** N. 6, S. **61081** N. 25, S. **64842** N. 24 28 34 49, S. **66551** N. 16 38, S. **67109** N. 2 27, S. **68262** N. 6 38, S. **70234** N. 3 17 24 27 S. **70494** N. 23 25 46, S. **70853** N. 6 25 41, S. **70862** N. 14, S. **70982** N. 12 48.

Po **36** Fl. S. **976** N. 7 9 41, S. **7173** N. 13 14 35, S. **11157** N. 4 8 15 22 23 41 45, S. **11282** N. 20 31, S. **13169** N. 3 31 38 41, S. **16572** N. 5 21 30 32 41 42 46, S. **18916** N. 2 11 21 43 47 50, S. **25561** N. 16 25 27 28 31 43, S. **26389** N. 4 10 23, S. **26673** N. 2 4 5 10 11 30 40, S. **28424** N. 2 23 37, S. **28776** N. 14 21 26 30, S. **32975** N. 2 7 25 27 29 35 47, S. **35156** N. 3 7 21 35 38 42 44, **37576** N. 12 34 43 45, S. **37993** N. 4 27 42, S. **38221** N. 23 39 47, S. **38740** N. 1 16 20 30 33 46, S. **40428** N. 23 32 35 40 48, S. **41486** N. 5 16 36, S. **41761** N. 15 22 32 40, S. **45616** N. 17 25 28 44 47 50, S. **45621** N 10 12 16 19 27 50, S. **49385** N. 1 8 14 15 17 18 21 22 23 28 33 44 47, S. **50320** N. 34 36 42, S. **54519** N. 15 22, S. **55441** N. 6 9 15 20 21 22 26, S. **56525** N. 12 14 15 17 19 43, S. **59166** N. 18 30 43, S. **60017** N. 1 4 19 21 34 39, S. **61081** N. 11 21 23

29, S. **64842** N. 2 36 42, S. **66551** N. 8 11, S. **67109** N. 9 11 16 17 18 19 28 38 40 42 46, S. **68262** N. 7 22 41 43 45, S. **70234** N. 10 14 39 40 48, S. **70494** N. 5 6 9 45 47, S. **70853** N. 7 13 27 40, S. **70862** N. 11 25 26 36 48, S. **70982** N. 1 4 9 24 25 31 33 40 47.

Po **24** Fl. S. **976** N. 3 6 10 13 14 15 18 19 23 24 35 37 40 42 49 50, S. **7173** N. 2 4 5 6 12 25 28 31 34 36 37 46 48 49, S. **11157** N. 1 11 14 31 32 34 47 48, S. **11282** N. 3 7 14 15 16 19 24 27 29 34 39 40 42 43 47 48, S. **13169** N. 2 7 10 13 43 49, S. **16572** N. 2 4 7 8 10 11 17 20 24 25 26 27 34 47, S. **18916** N. 6 9 10 26 31 33 34 35 37 38 40, S. **25561** N. 9 14 18 19 30 44, S. **26389** N. 6 11 20 21 29 31 32 35 37 43 50, S. **26673** N. 6 7 17 21 24 34 36 44 46, S. **28424** N. 4 8 9 10 16 19 25 42 46 47 49, S. **28776** N. 7 9 15 27 29 31 35 36 37 47, S. **32975** N. 1 13 17 18 21 28 44 46, S. **35156** N. 4 9 12 15 18 20 24 29 37, S. **37576** N. 6 9 10 16 19 22 25 30 33 36 39 41 44, S. **37993** N. 15 21 23 34, S. **38221** N. 2 12 17 21 32 41 42 43 44 45 46, S. **38740** N. 5 9 11 12 18 19 24 25 36, S. **40428** N. 17 19 20 22 30 33 37 44, S. **41486** N. 7 11 12 13 18 29 30 31 35 41 47 50, S. **41761** N. 1 2 14 18 19 27 29 33 34, S. **45616** N. 3 8 20 22 24 31 42 43 46 49, S. **45621** N. 3 5 7 14 24 33 38 39 43 47 49, S. **49385** N. 9 31 36 37 39 43, S. **50320** N. 2 9 11 12 14 20 21 23 29 30 35 49, S. **54519** N. 6 7 25 28 48, S. **55441** N. 2 3 4 13 16 19 24 25 27 29 30 31 42 45, S. **56525** N. 6 9 13 16 23 29 32 38, S. **59166** N. 6 13 15 22 28 33 38 41 46, S. **60017** N. 2 3 5 22 31 33 35 40, S. **61081** N. 6 9 17 19 31 34 40 48, S. **64842** N. 11 12 17 25 35 40 43 47, S. **66551** N. 1 3 12 13 14 17 18 20 25 31 33 37 39 42, S. **67109** N. 12 14 20 23 25 29 33 34 35 41 48, S. **68262** N. 3 5 8 9 12 14 17 21 31 32 34 35 40 48 50, S. **70234** N. 2 18 20 28 34, S. **70494** N. 1 10 14 22 27 28 37 38 39 43 48, S. **70853** N. 2 3 16 21 29 30 31 34 38 42 48 49, S. **70862** N. 4 7 9 10 18 24 28 29 32 40, S. **70982** N. 5 6 13 15 23 27 34 35.

Za zawarte w powyższych 40 serjach numery, tu niewymienione, wypłacone będzie po **15** Florenów.

Wypłata natychmiastowa.

Budapeszteńska Pożyczka Premjowa (Basilika-Dombau) z 1886 roku.

Ciągnienie z dnia 1 marca 1922 roku.

A. Ciągnienie wygranych.

Po **30000** Koron. S. **2070** N. 5.

Po **2000** Koron S. **6308** N. 80.

Po **1000** Koron S. **4255** N. 87, S. **5502** N. 67, S. **7376** N. 26.

Po **200** Koron S. **1022** N. 95, S. **1146** N. 32, S. **1248** N. 3, S. **1277** N. 16, S. **2054** N. 50, S. **2073** N. 53, S. **2569** N. 76, S. **2769** N. 66, S. **3973** N. 63, S. **4023** N. 32, S. **4338** N. 14, S. **4471** N. 58, S. **4892** N. 29, S. **6045** N. 8, S. **6970** N. 67.

Po **100** Koron S. **278** N. 92, S. **745** N. 3, S. **919** N. 62, S. **962** N. 18, S. **1530** N. 94, S. **2476** N. 24, S. **2504** N. 70, S. **2721** N. 82, S. **2796** N. 92, S. **2936** N. 99, S. **3208** N. 25, S. **3297** N. 25, S. **3477** N. 40, S. **3549** N. 58, S. **4416** N. 12, S. **4618** N. 84, S. **4678** N. 8, S. **4849** N. 46, S. **5096** N. 20, S. **5149** N. 6, S. **5740** N. 94, S. **6301** N. 2, S. **6695** N. 48, S. **6724** N. 35, S. **7808** N. 98.

Po **50** Koron S. **158** N. 48, S. **227** N. 48, S. **323** N. 60, S. **339** N. 56, S. **421** N. 62, S. **452** N. 97, S. **575** N. 21, S. **639** N. 91, S. **1012** N. 6, S. **1207** N. 56, S. **1220** N. 49, S. **1323** N. 79, S. **1401** N. 84, S. **1705** N. 86, S. **1745** N. 10, S. **1789** N. 51, S. **1936** N. 32, S. **2202** N. 70, S. **2324** N. 4, S. **2369** N. 91, S. **2480** N. 84, S. **2514** N. 76, S. **2707** N. 69, S. **2895** N. 64, S. **2905** N. 46, S. **3178** N. 61, S. **3232** N. 69, S. **3478** N. 52, S. **3558** N. 42, S. **3800** N. 60, S. **3990** N. 10, S. **4163** N. 13, S. **4238** N. 75, S. **4405** N. 24, S. **4517** N. 58, S. **4602** N. 32, S. **4788** N. 95, S. **4906** N. 25, S. **4954** N. 61, S. **4966** N. 66, S. **4981** N. 22, S. **5075** N. 92, S. **5103** N. 25, S. **5171** N. 88. S. **5347** N. 32, S. **5362** N. 73, S. **5404** N. 34, S. **5726** N. 93, S. **5882** N. 96, S. **5883** N. 46, S. **5969** N. 77, S. **6091** N. 70, S. **6120** N. 42, S. **6437** N. 80, S. **6891** N. 91, S. **6920** N. 73, S. **6970** N. 66, S. **6981** N. 4, S. **6984** N. 55, S. **6995** N. 27, S. **7004** N. 1, S. **7055** N. 83, S. **7287** N. 72, S. **7703** N. 73.

B. Ciągnienie amortyzacyjne.

Wylosowano następujących **40** serji:

88 575 630 762 1002 1069 1363 1431 2252 2632 3066 3334 3841 4017 4138 4236 4355 4539 4724 4778 4930 5031 5052 5276 5397 5550 5685 5762 5806 6252 6532 6560 6771 6858 6892 6957 6962 7019 7246 7295.

Za zawarte w powyższych **40** serjach numery, tu niewymienione, wypłacone będzie po **17** Koron.

Wypłata od dnia 1 maja 1922 roku.

2% Brukselska Pożyczka Premjowa po 100 Franków z 1905 roku.

Ciągnienie z dnia 14 stycznia 1922 r.

Wylosowano następujące serje:

672 879 3944 5185 5306 6114 9253 10323 10531 10712 12697 13582 14646 15020 15378 15682 15770 17629 17819 18317 19161 19829 21729 21754 25325 26950 27717 28629 28798 29298 31113 32303 35457 35468 37144 38334 38350 38946 39191 39366 39500 39634 40294 40775 42182 42253 44938 45707 45769 47173 47587 47630 52371 52874 53873 56143 57085 58944 61904 62238 62668 63372 64413 64609 65247 65254 66496 67198 67235 68468 69742 70542 70751 72806 73092 73637 74894 76480 76718 80731 80980 87227 88693 89858 94238 99489 100150 101395 102022 103092 104649 104877 106671 106978 108027 108913 110443 113097 113441 114462 114758 115083 115613 118328 118926 119067 119448 119498 121077 121282 124465 124863 125277 126114 127055 127170 127316 128208 129134 131397 136681 137902 139493 140926 142148 144533 149252 149382 149847 151610 153043 153653 154132 154133 157334 157706 157763 158039 159116 160993 161398 161443 161872 163058 165102 165276 166758 167433.

Wygrane:

S. **879** N. 3, S. **5185** N. 5, S. **10323** N. 18, S. **10531** N. 13, S. **15378** N. 23, S. **15770** N. 11 (500), S. **38946** N. 14, S. **39366** N. 13, S. **42253** N. 7, S. **44938** N. 2, S. **45707** N. 11, S. **47173** N. 21, S. **56143** N. 19, S. **57085** N. 11, S. **64609** N. 17, S. **65254** N. 22, S. **66496** N. 13 (**500000**). S. **99489** N. 7 (1000), S. **110443** N. 1, S. **121077** N. 24, S. **124465** N. 4, S. **126114** N. 11, S. **149252** N. 23, S. **158039** N. 19 (2500), S. **165102** N. 10 (500).

Numery nieoznaczone nawiasami wypłacone zostaną po **150** Franków. Za zawarte w powyższych serjach numery, tu niewymienione wypłacone będzie po **110** Franków.

Wypłata od dnia 2 stycznia 1923 r.

Pożyczka Premjowa m. Fryburga po 100 Fr. z 1878 roku.

15 lutego 1922 r. wylosowano do amortyzacj następujących **120** serji:

11 336 534 650 663 783 1191 1265 1312 1362 1363 1519 1543 1619 1622 1663 1758 1805 1835 1849 1964 2027 2269 2277 2395 2397 2678 2773 2788 2887 2938 2980 3015 3049 3054 3146 3400 3425 3521 3632 3689 3885 3998 4243 4284 4347 4434 4448 4810 4887 5031 5040 5168 5181 5200 5268 5384 5524 5568 5576 5592 5606 5628 5802 5901 6076 6078 6228 6381 6470 6492 6590 6643 6690 6760 6806 6816 6956 7111 7233 7333 7362 7367 7441 7477 7557 7706 7737 7835 7842 7870 8067 8302 8316 8493 8513 8520 8664 8742 8744 8999 9064 9204 9220 9271 9528 9773 10008 10225 10279 10332 10361 10428 10444 10490 10515 10561 10581 10637 10791.

Ciągnienie wygranych z dnia 15 marca 1922 roku.

Po **15000** Fr. S. **2397** N. 23, S. **9271** N. 9.

Po **400** Fr. S. **1191** N. 3, S. **2277** N. 22, S. **2887** N. 3, S. **4448** N. 15, S. **5181** N. 24, S. **5200** N. 25, S. **5576** N. 10, S. **7333** N. 11, S. **8744** N. 16, S. **10791** N. 3.

Po **200** Fr. S. **11** N. 3, S. **663** N. 17, S. **7477** N. 20, S. **8513** N. 25, S. **9220** N. 22.

Po **100** Fr. S. **4434** N. 15, S. **6381** N. 4, S. **6956** N. 11.

Za zawarte w powyższych **120** serjach numery, tu niewymienione wypłacone będzie po **18** Franków.

Wypłata od dnia 15 lipca 1922 roku.

Nazwa pap. proc.	Nominalna wartość	Wartość kuponu bieżącego od papierów procentowych w fenigach i setnych częściach						M	A	J						
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Papiery państwowe.																
5% Poż. Długoterminowa	M. 100	41.66	43.05	44.44	45.83	47.22	48.61	50.—	51.39	52.78	54.17	55.56	56.95	58.34	59.73	61.11
„ „ Krótkoterminowa	„ 100	166.66	168.05	169.44	170.83	172.22	173.61	175.—	176.39	177.78	179.17	180.56	181.95	183.34	184.73	186.11
4% „ Premjowa (Miljonówka) . .	„ 1000	2333.33	2344.44	2355.55	2366.66	2377.77	2388.89	2400.—	2411.11	2422.22	2433.33	2444.44	2455.55	2466.66	2477.77	2488.89
4% Bilety Skarbowe	„ 1000	—	11.11	22.22	33.33	44.44	55.55	66.66	77.77	88.89	100.—	111.11	122.22	133.33	144.44	155.55
Obligacje.																
6% Poż. m. s. Warsz. z 1915/6. . .	R. 100	108.—	111.60	115.20	118.80	122.40	126.—	129.60	133.20	136.80	140.40	144.—	147.60	151.20	154.80	158.40
5½% „ „ „ „	„ 100	99.—	102.30	105.60	108.90	112.20	115.50	118.80	122.10	125.40	128.70	132.—	135.30	138.60	141.90	145.20
6% „ „ „ „ z 1917 r. . . .	M. 100	200.—	201.66	203.33	205.—	206.66	208.33	210.—	211.66	213.33	215.—	216.66	218.33	220.—	221.66	223.33
4½% Poż. m. st. Warszawy (kanaliz.)	R. 100	41.31	43.74	46.17	48.60	51.03	53.46	55.89	58.32	60.75	63.18	65.61	68.04	70.47	72.90	75.33
5% Warsz. Poż. Przezorn. z 1920 r. . } 5% B-ku Ziemiańskiego . . . . . }	M. 100	37.50	38.75	40.—	41.25	42.50	43.75	45.—	46.25	47.50	48.75	50.—	51.25	52.50	53.75	55.—
Listy Zastawne.																
4½% Ziemskie	R. 100	313.47	315.90	318.33	320.76	323.19	325.62	328.05	330.48	332.91	335.34	337.77	340.20	342.63	345.06	347.49
„ „	M. 100	145.12	146.25	147.37	148.50	149.62	150.75	151.87	153.—	154.12	155.25	156.37	157.50	158.62	159.75	160.87
4% &	R. 100	278.64	280.80	282.96	285.12	287.28	289.44	291.60	293.76	295.92	298.08	300.24	302.40	304.56	306.72	308.88
5% m. Warszawy, Płocka i Siedlec . .	„ 100	81.—	83.70	86.40	89.10	91.80	94.50	97.20	99.90	102.60	105.30	108.—	110.70	113.40	116.10	118.80
4½% m. Warszawy	„ 100	72.90	75.33	77.76	80.19	82.62	85.05	87.48	89.91	92.34	94.77	97.20	99.63	102.06	104.49	106.92
5% m. Łodzi	„ 100	—	2.70	5.40	8.10	10.80	13.50	16.20	18.90	21.60	24.30	27.—	29.70	32.40	35.10	37.80
4½% „ „	„ 100	—	2.43	4.86	7.29	9.72	12.15	14.58	17.01	19.44	21.87	24.30	26.73	29.16	31.59	34.02
5% „ Częstochowy	„ 100	205.20	207.90	210.60	213.30	216.—	218.70	221.40	224.10	226.80	229.50	232.20	234.90	237.60	240.30	243.—
„ „ Kalisza	„ 100	162.—	164.70	167.40	170.10	172.80	175.50	178.20	180.90	183.60	186.30	189.—	191.70	194.40	197.10	199.80
„ „ Kielc i Suwałk	„ 100	288.90	291.60	294.30	297.—	299.70	302.40	305.10	307.80	310.50	313.20	315.90	318.60	321.30	324.—	326.70
„ „ Lublina i Radomia	„ 100	324.—	326.70	329.40	332.10	334.80	337.50	340.20	342.90	345.60	348.30	351.—	353.70	356.40	359.10	361.80
„ „ „	M. 100	150.—	151.25	152.50	153.75	155.—	156.25	157.50	158.75	160.—	161.25	162.50	163.75	165.—	166.25	167.50
„ „ Łomży	R. 100	286.20	288.90	291.60	294.30	297.—	299.70	302.40	305.10	307.80	310.50	313.20	315.90	318.60	321.30	324.—
„ „ Piotrkowa	„ 100	245.70	248.40	251.10	253.80	256.50	259.20	261.90	264.60	267.30	270.—	272.70	275.40	278.10	280.80	283.50
6% B-ku Kr. Hipotecznego	M. 100	180.—	181.50	183.—	184.50	186.—	187.50	189.—	190.50	192.—	193.50	195.—	196.50	198.—	199.50	201.—

RUCH KURSÓW GIEŁDY PIENIĘŻNEJ W WARSZAWIE

za czas od 10 kwietnia do 24 kwietnia 1922 r. włącznie.

Kursy przeciętne: tranzakcyjne lub między kursami „sprzedaż" i „kupno".

Objaśnienie: nieurzędowe — n.

I. Papiery procentowe. (Wartość nominalna rb. 100 = mk. 216).	Kupon płatny	10/4	24/4	najniższy	najwyższy
Obligacje.					
6% Poż. m. st. Warszawy z 1915/16 r.	$^{1}/_{4}$-$^{1}/_{10}$	—	—	232	240
5½% Poż. m. st. Warszawy	&	—	—	—	—
6% Poż. m. st. Warszawy z 1917 r. (Mk. 100). .	$^{1}/_{1}$-$^{1}/_{7}$	—	—	136	137½
5% Warsz. Poż. Przezor. 1920 r. (Mk. 100) . .	$^{1}/_{4}$-$^{1}/_{10}$	—	—	96½	97
4½% Poż. m. st. Warszawy (kanalizacyjna) .	$^{14}/_{1}$-$^{14}/_{7}$	—	—	—	—
5% Banku Ziemiańskiego	$^{1}/_{4}$-$^{1}/_{10}$	—	—	—	—
6% Polsk. B-ku Komunaln.	$^{1}/_{5}$-$^{1}/_{11}$	—	—	—	—
Listy Zastawne.					
4½% Ziemskie *)	$^{22}/_{6}$-$^{22}/_{12}$	272½	272½	275	275
4½% „ (Mk. 100)	&	$61^{3}/_{8}$	$60^{7}/_{8}$	59½	61½
4% „	&	—	—	—	—
5% m. st. Warszawy*) .	$^{1}/_{4}$-$^{1}/_{10}$	297½	285	285	300
4½% „ „ „ . .	&	—	—	—	—
6% B-ku Kred. Hipotecz.	$^{2}/_{1}$-$^{1}/_{7}$	—	—	—	—
5% m. Łodzi serji VII .	$^{1}/_{5}$-$^{1}/_{11}$	—	—	205	210
4½% „ „ „ VI . .	&	—	—	—	—
5% „ Częstochowy . .	$^{15}/_{2}$-$^{15}/_{8}$	—	—	—	—
5% „ Kalisza	$^{1}/_{3}$-$^{1}/_{9}$	—	—	—	—
5% „ Kielc	$^{14}/_{1}$-$^{14}/_{7}$	—	—	—	—
5% „ Lublina	$^{1}/_{1}$-$^{1}/_{7}$	—	—	—	—
5% „ „ (Mk. 100)	&	—	—	—	—
5% „ Łomży	$^{15}/_{1}$-$^{15}/_{7}$	—	—	—	—
5% „ Piotrkowa . . .	$^{30}/_{1}$-$^{30}/_{7}$	—	—	—	—
5% „ Płocka.	$^{1}/_{4}$-$^{1}/_{10}$	—	—	—	—
5% „ Radomia	$^{1}/_{1}$-$^{1}/_{7}$	—	—	—	—
5% „ Siedlec	$^{1}/_{4}$-$^{1}/_{10}$	—	—	—	—
5% „ Suwałk	$^{14}/_{1}$-$^{14}/_{7}$	—	—	—	—
4½% Banku Ziemsk. Wileń.	$^{14}/_{1}$-$^{14}/_{7}$	—	—	—	—

II. AKCJE.	31-12 1921 Przeciętne: tranzakc. lub między „sprzedażą a kupnem".	10/4	24/4	najniższy	najwyższy
Banku Dysk. Warszawsk.	2600	3762½	3737½	3625	3775
„ Handl. w Warsz. .	2175	4100	4587½	4100	4600
„ dla Han. i Przem.	3550	—	—	—	—
„ Zachodniego . .	1350	2100	—	2050	2100
„ Kredytow. w Warsz.	2775	3250	3250	3200	3450
„ Tow. Spółdz. . .	3200	—	—	5000	5000
„ Zjedn. Ziem. Pol.	960	1500	1650	1500	1650
„ Przem. Warsz. . .	850	—	—	—	—
„ Kup. Łódzk. . .	625	—	—	—	—
„ Handl. w Łodzi .	975	—	—	—	—
„ Zw. Sp. Zarob. w Poz.	2312½	—	—	—	—
„ Małopolskiego . .	687½	—	—	—	—
„ Hipot. Akc. we Lw.	850	—	—	—	—
„ Pols. Przem. we Lw.	837½	—	—	—	—
„ Ziemsk. Kr. we Lw.	675	—	—	—	—
Tow. Cukr. „Czersk" . .	24000	—	—	—	—
„ „ „Częstocice".	30000	—	—	—	—
„ „ „Józefów" .	40000	—	—	—	—
„ „ „Konstancja"	55000	—	—	—	—
„ „ „Łyszkowice"	22000	—	—	—	—
„ „ „Michałów" .	35000	—	—	--	—
„ „ „Ostrowite" .	18000	—	—	—	—
Tow. Warsz. Fabr. Cukru	18800	31000	35400	29500	35500
„ Zawiercie	42500	—	—	—	—
„ Zakł. Żyrardowskich	54500	—	75000	74500	78000
„ Kijew. Sch. i S-ka.	3775	—	—	5650	6100
„ Fryderyk Puls . .	2000	—	—	—	—
„ Dr. Roman May. Poz.	4175	—	—	—	—
„ Lilpop, Rau & Loew.	2942½	3787½	3790	3750	3975
„ K. Rudzki & S-ka .	1795	2545	2587½	2515	2725
„ Starach. Z. Gór. .	4058	6330	6262½	5875	6625
„ Zakł. Ostrowieckich	4606¼	8400	8575	8350	8600
„ „Wulkan"	70000	—	—	—	—
„ W. Gostyński & S-ka	3350	—	—	—	—
„ Borman & Szwede .	27500	—	—	—	—
„ Konrad Jarn. & S-ka	27500	—	—	—	—
„ Ortw., Karas. i S-ka	1000	—	—	1100	1100
„ Warsz. Ub. od Ognia	20500	—	—	—	—
„ Ub. „Przezorność".	6500	—	—	—	—
„ „Łazy" (cement) .	22500	—	—	—	—
„ „Wysoka" „ . .	6500	—	—	6400	7000
„ Firley „ . .	775	—	—	1050	1200
„ Warsz. Kop. Węgla	15850	25865	29970	25600	31250
„ Dróg Żel. Pódjazd.	2400	—	—	—	—
„ Ł. J. Borkowski . .	1183	1325	1342½	1325	1375
„ Bracia Jabłkowscy.	1112¼	1475	1725	1450	1810
„ F. Dach. „Pustelnik"	3250	—	—	—	—
„ Warsz. Poż. na Z. R.	2200	—	—	—	—
„ Bud. i pr. hot. w War.	77500	—	—	—	—
„ „Pocisk"	808	—	—	—	—
„ „Siła i Światło" .	650	—	—	—	—
„ Przemysłu Drzewn.	1445	1800	1700	1700	1850
„ Warsz. Handl. i Żegl.	1437	1987½	2150	1900	2300
„ „Nafta Polska" . .	1900	2150	2080	2075	2200
„ Polskie Handlowe .	—	—	—	—	—
„ Tomasz. F. Szt. Jedw.	—	45000	46000	45000	46000

III. Waluty i Dewizy

Kursy z 24 kwietnia 1922 r.

III. Waluty i Dewizy	Sprzedaż	Kupno	Dokonane tranzakcje
Ruble carskie 100 . . .	—	—	—
„ „ 500 . . .	—	—	--
„ „dumskie" 1000 .	—	—	—
„ „ 250 .	—	—	—
Dolary St.-Zjednoczon. .	3880	3840	3860—3875—3860
„ kanadyjskie . .	—	—	—
Franki francuskie . . .	—	—	359—360
„ belgijskie . . .	334	330	330.50—333.50—332.
„ szwajcarskie . .	756	748	755—752 Szwajcarja.
Funty sterl.	—	—	17000 drobne.
Marki niemieckie . . .	15.10	14.70	14.75—15.10—14.90. Berlin.
Korony austrjackie . .	50.50	49.50	51 Wiedeń
„ czesko-słowackie	—	—	75¾ Praga
„ szwedzkie . . .	—	—	—
„ duńskie	—	—	—
„ norweskie . . .	—	—	—
„ węgierskie . .	—	—	—
Lei rumuńskie	—	—	—
Liry włoskie	—	—	—
Marki fińskie	—	—	—
Floreny holenderskie. .	—	—	—
Dinary jugosłowiańskie.	—	—	—

*) Dotyczy listów na blankietach rublowych Rb. 100=216.

Komunikaty Rady Giełdy Pieniężnej w Warszawie.

W kwestji listów zastawnych przedwojennych.

Od dłuższego czasu na giełdzie pieniężnej w Warszawie daje się zauważyć zwyżka cen listów zastawnych rublowych, wypuszczonych przed d. 31 lipca 1914 r. i takichże listów, wypuszczonych po d. 31 lipca 1914 r. Oprócz tego przedmiotem obrotów są listy zastawne, wypuszczone przez Tow. kredytowe ziemskie i Tow. kredytowe m. Warszawy po wydaniu ustawy sejmowej z d. 20 kwietnia 1920 r. na blankietach rublowych ze stemplem 100 rb. = 216 mk., oraz listy zastawne Tow. kredytowego ziemskiego, w walucie tylko markowej, nominalnej wartości 100 mk. Tak więc na rynku giełdowym rozróżniane są 4 gatunki listów zastawnych Tow. kredytowego ziemskiego. Różnice w kursie tych papierów są bardzo znaczne, np. d. 4 kwietnia r. b. kurs 4 i pół proc. listów zastawnych ziemskich przedwojennych wynosił 1,400 marek, listów ziemskich rublowych, wypuszczonych po d. 31 lipca 1914 r. i nieostemplowanych na marki wynosił 1,300 mk., kurs listów ziemskich ze stemplem 100 rb. = 216 mk., wynosił 280 mk. i kurs ziemskich listów markowych 100 mk. wartości nominalnej — 64 mk. O tej różnicy kursów nie wszyscy wiedzą, gdyż ceduła urzędowa notuje tylko dwa gatunki listów ziemskich: 1) ostemplowane 100 rb. = 216 mk. i 2) markowe za 100 mk. wartości nominalnej.

Nadto co do listów miejskich rozróżniane są: Listy zastawne Tow. kred. m. Warszawy rublowe z przed d. 31 lipca 1914 r., 2) takież listy, wypuszczone od d. 31 lipca 1914 r. do d. 29 kwietnia 1920 r. i 3) listy zastawne, wypuszczone po d. 29 kwietnia 1920 r. ze stemplem 100 rb. = 216 mk.

Wprowadzenie do urzędowego notowania listów rublowych (przedwojennych lub wojennych, lecz bez stempla 100 rb.=216 mk.) ministerjum skarbu uważa za niewskazane, ze względów na sprzeczność wzmiankowanego różniczkowania z ustawą 1920 r. o zamianie zobowiązań.

W kwestji spłaty listów zastawnych m. Łomży.

W pismach warszawskich ukazały się niedawno ogłoszenia o mającej nastąpić przymusowej spłacie listów zastawnych Tow. Kred. m. Łomży po kursie 216 marek za 100 rb.

Rada Giełdy Pieniężnej w Warszawie uznaje za niedopuszczalne, aby sprawę przymusowej spłaty zobowiązań towarzystw długoterminowego kredytu za 1/2000 część ich wartości przedwojennej rozstrzygały jednostronnie reprezentacje dłużników, bez udziału i zgody wierzycieli t. j. właścicieli listów zastawnych.

W towarzystwach kredytowych miast polskich powinny być wprowadzone reprezentacje wierzycieli, bez których udziału i zgody żadne decyzje w sprawie spłaty zobowiązań nie powinny zapadać.

Pożyczka angielska dla Polski.

W końcu zeszłego miesiąca podpisana została umowa między jedną z pierwszorzędnych grup finansowych angielskich a Polską Krajową Kasą Pożyczkową co do pożyczki na razie na sumę czterech miljonów funt. sterl. na nader dogodnych warunkach.

BIBLIOGRAFIA.

Rosja Sowiecka pod względem społecznym i gosp.

Ukazała się na półkach księgarskich część I-sza tomu I-go książki zbiorowej p. t. „Rosja Sowiecka pod względem społecznym i gospodarczym", opracowanej w Instytucji Gospodarstwa Społecznego, pod naczelną redakcją dyrektora Instytucji, prof. Ludwika Krzywickiego, a wydana przez Tow. Wydawnicze „Ignis". Tom I-szy poświęcony jest polityce gospodarczej Rosji Sowieckiej. Część I-sza, stanowiąca odrębną całość, zawiera prace omawiające politykę przemysłową, finansową i agrarną rządu Sowietów. Praca powyższa, ze względu na głębokość i rozległość ujęcia, nie ma zupełnie odpowiednika w literaturze zagranicznej i nie może być nawet porównywaną z temi wydawnictwami o Rosji Sowieckiej, jakie ukazały się dotychczas w innych językach. Jest ona niezbędną nietylko dla każdego ekonomisty, handlowca i przemysłowca, lecz i dla każdego polityka, działacza społecznego i zawodowego i wogóle dla każdego człowieka kulturalnego, interesującego się współczesnemi problematami społeczno gospodarczemi. Praca o Rosji Sowieckiej nabiera szczególnego znaczenia teraz, w przededniu konferencji genueńskiej, oraz w momencie nawiązania stosunków handlowych między Polską a Rosją. Jest ona bowiem jedynem źródłem dla poznania organizacji i stosunków Rosji Sowieckiej, tyczy więc terenu, który obecnie interesuje bardzo przemysł i handel polski.

WYDAWCA: Tow. „WAW", *MIECZYSŁAW MAJCHER.*
REDAKTOR: *ALEKSANDER JACKOWSKI.*

ZAKŁADY DRUKARSKIE F. WYSZYŃSKIEGO i S-ki. WARSZAWA. ZGODA 5.

